

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerknim, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni «Doberdoba» v Goveu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni «Slovenija» pod Vojskim pri Idriji, do 8. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zaslužjeni Evropi.

PO DALJŠEM POGAJANJU MED ZUNANJIMI MINISTRI V. BRITANIJE, GRČIJE IN TURČIJE

V Ženevi so končno podpisali sporazum o odmiku nasprotujočih si čet na Cipru

Premostili so tudi zadnje sporno vprašanje o širini varnostnega pasu med turško in ciprsko vojsko - 8. avgusta konferenca o politični ureditvi otoka, ki se je bodo udeležili tudi zastopniki obeh ciprskih narodnostnih skupnosti - Zadovoljstvo v Ankari in Atenah

ŽENEVA, 30. — Po daljšem pogajanju so zunanji ministri Velike Britanije, Turčije in Grčije podpisali prvi sporazum o ciprskem vprašanju. Sporazum zadeva sicer samo vprašanje razmejitve čet, o bodoči ureditvi otoka pa bodo razpravljali na konferenci, ki se bo začela 8. avgusta in na kateri bodo od 10. avgusta prisotni tudi zastopniki grške in turške narodnostne skupnosti na otoku.

Britanski zunanji minister Callaghan je izjavil, da bodo zvečer podpisali tako imenovano «ženevsko deklaracijo», ki bo omogočila Grčiji in Turčiji preprečitev sedanje krize ter bo preprečila morebitni spopad med obeh državama. Callaghan je dodal, da ženevske sklepe nikakor ne ovirajo izvajanja pravic in obvez, ki jih imajo turška, grška in britanska vlada in ki izhajajo iz sporazuma o ciprski neodvisnosti, ki so ga podpisali leta 1969.

Po prvih vestih iz Ženeve vsebuje deklaracija, ki so jo podpisali danes zvečer, več točk. Dokument ugotavlja, da je vprašanje ureditve položaja na Cipru izredno

da bi določili točne meje. Sporazum predvideva tudi umik grških čet iz vseh turških vasi, ki so jih zasedle. Te vasi bodo pod varstvom mirovnih sil OZN. Vojne ujetnike bodo oslobodili v čim krajšem času.

«Ženevska deklaracija» poziva vse strani k spoštovanju resolucije varnostnega sveta OZN, ki zahteva prekinitev ognja. Pravi tudi, da bodo sprejeli ukrepe, da bi prišlo do postopnega sklenja vseh oboroženih sil in vseh vojaškega materiala na Cipru.

Callaghan je poudaril, da se bodo trije zunanji ministri sestali 8. avgusta v Ženevi, da bi zagotovili mir in ustavno vladno na otoku. Ministri so, je dejal, šef britanske diplomacije, priznali obstoj dveh samostojnih skupnosti na Cipru in na prihodnjem zasedanju bodo obravnavali vprašanja, ki izhajajo iz tega. Callaghan je tudi dejal, da niso obravnavali možnosti morebitne udeležbe nadškofa Makaria v drugi fazi pogovorov.

Do sporazuma med tremi zunanjimi ministri je prišlo po današnji dolgi popoldnevski seji, katere so se udeležili tudi njihovi vojaški svetovalci. Zadnje vprašanje, ki ga je bilo treba rešiti, je zadevalo širino varnostnega pasu med turškimi oboroženimi silami in ciprsko narodno gardo. Turki so baje najprej predlagali širino 16 km, na kar so varnostni pas zmanjšali na širino 10 km. Vsa pogajanja v teku današnjega popoldneva so zadevala prav to razliko. Eno zadnjih vprašanj, ki so jih trije zunanji ministri morali rešiti, je zadevalo tudi umik turških čet. Pogajanja o besedi «umik» so se zavlekla več ur, zadevo pa so rešili tako, da «umika» v resoluciji niso omenili.

Iz turških in grških krogov so poročili, da je prejšnjo noč posegel v pogajanja o Cipru tudi ameriški državni tajnik Kissinger, ki si je prizadeval, da bi turška vlada predstavila bolj sprejemljiv predlog. Kissingerjev poseg so potrdili tudi iz krogov britanske delegacije, samo da so dodali, da je njegovo posredovanje zahteval britanski zunanji minister Callaghan.

Neuravnotežene države, članice varnostnega sveta OZN, so izdelale osnutek resolucije o ciprski krizi, ki naj bi jo varnostni svet odobril. Osnutek zahteva dosledno spoštovanje prekinitve ognja ter udeležbo zakonite ustavne ciprske vlade na pogajanjih. Osnutek zahteva nadalje dosledno izvajanje resolucije, ki jo je varnostni svet odobril 20. julija.

Vest o podpisu sporazuma so v Atenah dočakali z olajanjem, čeprav prevladuje mnenje, da je sporazum bolj naklonjen Turkom kot Grkom. Grčija, ki je pet dni zahtevala popoln umik turških čet s Cipra je morala svojo zahtevo umakniti. Grška diplomacija, ugotavlja v Atenah, se je morala sprijazniti s kompromisom, ki ga bodo njeni predstavniki na bodočih pogajanjih o politični ureditvi ciprskega vprašanja gotovo občutili. Ženevske sporazum, pravijo politični opazovalci v grškem javnem mestu, je zgolj prvi korak na poti k nadaljnjim pogajanjem za dokončno rešitev ciprske krize, pomeni pa tudi, da so se za sedaj izognili nevarnosti vojne med Grčijo in Turčijo. Sporazum je obenem tudi prvi korak k politični normalizaciji v Grčiji, saj je premier Karamanlis dejal, da je treba najprej rešiti vprašanje Cipra, potem pa se spopasti z vprašanjem demokracizacije političnega življenja v Grčiji.

Turški ministrski predsednik Ecevit je izrazil svoje zadovoljstvo ob podpisu sporazuma v Ženevi in izjavil, da gre za prvi korak k uresničitvi novega statusa na otoku. Izrazil je upanje, da bo doseženi sporazum v korist ciprskih Turkov.

V pogovoru s časnikarji je Ecevit izjavil, da so pogajanja utrdila položaj, ki ga je Turčija dosegla s svojim posegom na otoku.

Makarios v Londonu

LONDON, 30. — Zjutraj je prišel v London ciprski nadškof Makarios, ki bo v prihodnjih dneh imel več pogovorov z britanskim zunanjim ministrom Callaghanom. Ob svojem prihodu v britansko glavno mesto je Makarios obtožil Turčijo, da ne spoštuje resolucije svetovne organizacije in da z neopravičljivimi pretvezami nadaljuje zasedbo otoka. Ciprski nadškof je tudi izjavil, da je še vedno zakoniti in izvoljeni ciprski predsednik in da mu nihče ne more preprečiti, da bi odstopal na Cipru. V zvezi s položajem Makaria je treba reči, da Velika Britanija še ni priznala novega ciprskega predsednika Glafkosa Kleridesa.

Turški ujetniki v pričakovanju miru

Na nogometnem igrišču v Limasolu so ciprske oblasti zbrale skoraj 2.000 turških ujetnikov, pripadnikov turške narodnostne skupnosti na otoku. Zaradi težav pri oskrbovanju otoka s hrano je položaj ujetnikov zelo hudo, čeprav dobivajo vsak dan svoj obrok. S podpisom sporazuma v Ženevi bodo ti jetniki kmalu odšli na svoje domove. Na otoku je več taksnih taborišč zaradi katerih je pred dnevi prišlo tudi do neredov med mirovnimi silami OZN in ciprsko narodno gardo.

DANES SEJA VLADE ZA ODOBRITEV PRORAČUNA 1975

Državni proračun za prihodnje leto v znamenju najstrožjega varčevanja

Proračunski deficit ne bo smel prekašati letošnjega - Še vedno negotovost glede sprememb vladnih davčnih ukrepov - Za njihovo odobritev bo parlament zasedal tudi ponoči

RIM, 30. — Jutri popoldne se bo v palači Chigi sestala vlada, da bi v zakonskem roku odobrila državni proračun za leto 1975. O osnovnih smernicah proračuna je danes razpravljala medministrski odbor za gospodarsko načrtovanje, ki se je sestel na ministrstvu za proračun pod predsedstvom ministra Giolittija. Seje CIPE so se udeležili tudi ministri Mancini, Colombo, Lauricella, De Mita, Matteotti, Coppo, Gullotti in Ripamonti, guverner osrednje banke Carli, generalni tajnik za načrtovanje Ruffolo in drugi.

Pri določevanju smernic državnega proračuna na osnovi poročil ministrov Colomba in Giolittija ter guvernerja Carlija je CIPE upošteval predvsem temeljno zahtevo po omejitvi proračunskega deficita v istih mejah kot za leto 1974. Proračunski deficit za letošnje leto znaša 7.375 milijard, kaže pa, da se bo kljub prizadevanjem ministrov težko držati v teh mejah v prihodnjem letu, čeprav se predvidevajo večji prilivi denarja v državne blagajne zaradi vladnih davčnih in konjunkturalnih ukrepov, o katerih bo v prihodnjih dneh razpravljalo parlament. Vsekar so na današnji seji CIPE sprejeli nekatere konkretne sklepe za omejitev državnih izdatkov in med drugim strogo nadzorstvo ministrov za sklad in proračun nad vsemi ukrepi, ki bi terjali nove stroške. Poleg tega bo minister za sklad skupaj z ministrom za proračun in za finance pripravil nove predloge za omejevanje že utrjenega deficita javne uprave, medtem ko bodo pripravljali tudi predlogi za izboljšanje učinkovitosti državne administracije. Minister za finance pa se je obvezal, da bo občasno poročal medministrskemu odboru za gospodarsko načrtovanje o postopnem uresničevanju davčne reforme ter o ukrepih proti davčnim utajam in o njihovih rezultatih.

CIPE je na današnji seji odobril tudi splošne smernice medministrskemu odboru za kredite glede globalne razdelitve denarnega dotoka, ustanovitve finančne družbe za Jug ter razdelitev fonda za financiranje programov razvoja dežel za leto 1974.

Pri pripravi državnega proračuna so se tokrat ministri znašli v še hušljivejših težavah kot v prejšnjih letih ne samo zaradi izredno kočljivega gospodarskega in finančnega položaja, ki terja veliko strogost pri določanju izdatkov, pač pa tudi zaradi tega, ker je v sedanjem trenutku še zelo težko predvidevati, koliko denarja bo lahko država nabrala z zadnjimi vladnimi ukrepi. Kot je znano, so bile že napovedane znatne spremembe ukrepov, ki jih je vlada sprejela 6. julija, poleg tega pa se predvideva, da bodo med parlamentarno razpravo sprejeti še drugi spreminjevalni predlogi. Že na večeršnjem sestanku med ministrskimi predstavniki Rumorjem, finančnimi ministri in predstavniki strank vladne koalicije so se na primer domnili, da bodo nekatere vladne zakonske ukrepe umaknili ter jih nato predložili parlamentu kot navadne zakonske osnutke, kar pa pomeni, da ne bodo stopili takoj v veljavo, ampak šele čez nekaj mesecev. To pa tudi pomeni, da se bo velik del vsote, ki si jo namerava vlada zagotoviti, stekel v državne blagajne mnogo pozneje, kot je bilo prvotno predvideno. To velja med drugim za enkratni davek na stanovanja, ki je bil prvotno uveden z zakonskim odlokom in ki bi moral takoj stopiti v veljavo, ki pa ga je vlada sklenila vključiti v nov zakonski osnutek, ki ga bo dala v odobritev parlamentu.

Toda to je le ena izmed točk, o katerih so govorili na večeršnjem sestanku; vesti o rezultatih tega sestanka so še vedno dokaj skope, zaradi česar so politični opazovalci mnenja, da je bil sporazum med strankami leve sredine bolj načelnega značaja, da pa še vedno ni so-

glasja glede podrobnih sprememb ukrepov. Glede ukrepov, ki pobliže zadevajo vse državljane, je za sedaj gotovo, da so odložili rok za plačevanje enkratnega davka na avtomobile, ki bi moral zapasti 6. avgusta. Ni pa še znano, kakšen je novi rok; nekateri pravijo, da je to 6. september, drugi pa menijo, da bo rok zapadel šele konec septembra. Prav tako vlada negotovost glede zmanjšanja davka na stare avtomobile. Večraj so se dogovorili, da bodo davki zmanjšali za 50%, ni stroga za proračun in za finance pripravil nove predloge za omejevanje že utrjenega deficita javne uprave, medtem ko bodo pripravljali tudi predlogi za izboljšanje učinkovitosti državne administracije. Minister za finance pa se je obvezal, da bo občasno poročal medministrskemu odboru za gospodarsko načrtovanje o postopnem uresničevanju davčne reforme ter o ukrepih proti davčnim utajam in o njihovih rezultatih.

V zvezi s spremembami vladnih ukrepov obstajajo tudi številni problemi procedure: ukrepi so namreč, v kolikor gre za zakonske odloke, že stopili v veljavo, kar pomeni, da se bo morala vlada ponovno sestati, razveljaviti prejšnje ukrepe in izdati nove. Težave nastajajo tudi zaradi tega, ker so bili ti ukrepi že predloženi parlamentu in o njih

že razpravljajo parlamentarne komisije. Končno pa je še problem pravočasne odobritve teh ukrepov s strani parlamenta. Zakon določa, da morajo biti odloki odobreni v 60 dneh, sicer zapadejo. Časa na razpolago bi bilo sicer dovolj, kljub zapletenosti problematike, treba pa je tudi upoštevati, da smo v poletnem času in da bojo tudi poslanci in senatorji na počitnicah. Zato bodo skušali čimbolj pospešiti parlamentarno razpravo: prav v ta namen se bodo že jutri sestali načelniki parlamentarnih skupin poslanske zbornice, da bi se dogovorili o poteku razprave. V tej zvezi se govori o podaljšanju sej, ki jih bodo verjetno imeli tudi v nočnih urah ali pa celo neprekinjeno več dni zaporedoma.

Ne gre pa samo za tehnične, ampak tudi za politične probleme, saj so nekateri vladni ukrepi povzročili nemalo trenj med samimi koalicijskimi strankami. Teh nesoglasij niso dokončno razčistili na večeršnjem sestanku, zaradi česar ni mogoče izključiti, da se bodo ponovno pojavila v parlamentu. Temu je še treba dodati, da je najmočnejša opozicijska stranka KPI napovedala oster parlamentarni boj proti nekaterim vladnim ukrepom. Zato obstaja cela možnost, da bi parlament ne odobril vsaj nekatere ukrepov, s čimer pa bi se ustvarila resna nevarnost nove in težko rešljive vladne krize. Prav o tej možnosti je spregovoril danes minister za delo, socialist Bertoldi, po katerem bi vladna kriza v sedanjih pogojih težavne gospodarske in družbene krize pomenila »pravo norost«. Po mnenju ministra bi nova kriza postavila velike probleme ne samo socialistom, ampak celotni levici, saj bi bila v tem primeru potrebna globoka revizija strategije delavskega gibanja v polj radikalni perspektivi politične alternative. Vsekakor pa bi se križala ne mogla rešiti z novo obnovitvijo levega centra; bolj verjetno je, da bi moralo priti do predčasnih političnih volitev z vsemi posledicami, ki bi jih to imelo ne samo za gospodarske in družbene položaj, ampak za samo demokracijsko ravnotežje v državi.

Danes bo vlada odobrila državni proračun za leto 1975. Zakon namreč določa, da mora biti proračun odobren do 31. julija, vendar pa je v tem trenutku zelo težko določiti razne postavke, predvsem ker je nemogoče predvideti, koliko denarja bo mogoče zbrati z vladnimi davčnimi in konjunkturalnimi ukrepi, za katere je znano, da bodo znatno spremenjeni, ne ve se pa še, kakšne bodo te spremembe, o katerih še ni popolnega sporazuma med strankami levsredinske koalicije.

Pravosodna komisija predstavniškega doma je večeraj izglasovala tretji člen obtožnice proti predsedniku Nixonu: žalitev kongresa. Obtožbo je predlagal republikanec McCorry, ki je utemeljil zahtevo z ugotovitvijo, da je šef Bele hiše znatno otežkočilo delo komisiji, ker ji ni izročil vsega zahtevanega gradiva. Komisija je v ponedeljek ponudila drugi člen obtožnice z veliko večino (28 proti 10), za McCorryjev predlog pa se je izrekla le s pičlo večino.

Končana dvodnevna stavka zdravnikov

RIM, 30. — Opolnoči se je zaključila vsedržavna stavka zdravnikov, ki je dva dni povzročila hude težave v vseh italijanskih bolnišnicah in ki so jo tako predstavniki vlade, kot tudi zastopniki sindikalne federacije CGIL, CISL in UIL označili kot korporativistično in kot objektivni poskus preprečevanja uveljavljanja zdravstvene reforme. Stavko, ki se je udeležilo 85.000 zdravnikov, so sklicali v znamenju protesta proti vladnemu dekretu o poravnavi dolgov bolniških blagajin do bolnišnic in proti zdravstveni reformi.

Za avtonomijo časnarske bolniške blagajne

RIM, 30. — Na sedežu poslanske skupine KD je bil danes pod predsedstvom posl. Piccolija sestanek med ministrom za zdravstvo Vittorio Colombom, zastopniki levsredinskih strank in predstavniki časnarske blagajne, na katerem so razpravljali o problemih bolniške blagajne časnarjev — INPGI. Sestanka so se udeležili predsednik poslanske skupine senatorji Mariotti (PSI), Cariglia (PSDI) in Spadolini (PRI), za časnarje pa predsednik INPGI Della Riccia, tajnik vsedržavne časnarskega združenja Ceschia, tajnik časnarske zbornice Scarlata in drugi. Kot je rečeno v poročilu demokratske poslanske skupine, so na sestanku prišlo do izjave zahteve po ohranitvi avtonomije INPGI ob polnem spoštovanju načel solidarnosti in enakopravnosti, ki jih predvideva zdravstvena reforma. Predstavniki časnarjev pa so se v ločenem poročilu zahvalili ministru za zdravstvo in predstavnikom vladne večine za razumevanje, ki so ga pokazali o tem problemu, in za konkretne obveze, ki so bile sprejete. Jutri se bodo sestali na skupni seji izvršni organi INPGI, časnarskega združenja in časnarske zbornice, da bi proučili dosežene rezultate.

RIM, 30. — Splošni indeks cen na potrošnjo v juniju letošnjega leta se je zvišal za 1,4 odstotka v primerjavi z majem in za 16,8 odst. v primerjavi z junijem 1973. Podatke je danes objavil osrednji urad za statistiko. Najbolj občutljive podzaitve v primerjavi z junijem prejšnjega leta so zabeležili glede kruha

ŠE EN HUD UDAREC ZA ŠEFA BELE HIŠE

Nixon obtožen žalitve kongresa

Komisija, ki je izglasovala drugi člen obtožnice (zloraba oblasti) z 28 glasovi proti 10, se je za tretji člen izrekla le s pičlo večino 21 proti 17

WASHINGTON, 30. — Pravosodna komisija predstavniškega doma je danes ponudila izdatno večino (28 glasov za in 10 proti) odobrila tudi drugo poglavje obtožnice proti Richardu Nixonu. Šestim republikančarju, ki so v soboto glasovali za, da se v soboto glasovali za, da se protizakonito poslužil obveščevalne službe CIA, zvezne policije FBI in ministrstva za pravosodje; da je protizakonito postavil pod nadzorstvo telefonov nekaterih ameriških državljani; da je bedel nad spoštovanjem zakonov in končno, da je onemogočil pravilno delovanje nekaterih zveznih ustanov.

Danes popoldne se je komisija ponovno sestala, da bi razpravljala o drugih obtožbah proti predsedniku in predvsem o predlogu republikanec McCorryja, ki dolži šefa Bele hiše, da je žali kongres, ker je prežrl zakon, naj izroči komisiji 147 magnetofonskih posnetkov svojih pogovorov z ožjimi sodelavci.

McCorry je utemeljil svojo zahtevo z dejstvom, da je Nixon s svojim ravnanjem otežkočilo delo komisije in s potrebo, naj bo sklep komisije, ki je bil znanši v istem položaju kot Richard Nixon.

Predlog republikanskega poslanca pa ni naletel na dober sprejem, kot dokazuje tudi dejstvo, da ga je komisija po dolgi in razburilni razpravi odobrila le z 21 glasovi proti 17. Za je volilo 19 demokratov in dva republikanec, proti pa se je izreklo 15 republikancev in dva demokrate. Očitno je, da se je ob tem predlogu razbila koalicija med navadnimi republikanci in demokrati, ki je omogočila plodno delo komisije. Značilen je bil tudi komentar republikanec Realsbacka, ki se je v soboto in danes ponudil izrekel za »impeachment«. Ta je pozval kolege, naj ne prestopijo meje zmernosti in stvarnega presojanja, ki bi lahko le škodila ugledu kongresa.

Kaže, da z današnjih glasovanjem delo komisije še ni zaključeno in da se bodo morali poslanci izreči še o raznih obtožbah proti predsedniku, ki zadevajo davčno utajo in protizakonito bombardiranje Kambodže.

Medtem ko je komisija razpravljala o obtožbah proti predsedniku, so številni republikanski poslanci začeli resno razmišljati, da bi pri predstavnikiškem domu priporočili formalno obtožbo predsednika in bi

tako zvrnili na senat odgovornost, da odloča o krivdi ali nedolžnosti predsednika. Kaže, da so sami republikanci pozneje demantirali to vest, a kljub temu so govorice povzročile veliko vznemirjenost v Beli hiši, ki je že zaskrbljena zaradi nastanka tako imenovane »koalicije konservativcev za odstavitev predsednika«. Med drugimi naj bi bil član te koalicije tudi zelo vplivni republikanec John Ashbrook.

Predstavniki Bele hiše je zato takoj poudarili, da so po Nixonovem mnenju dokazi, ki jih je zbrala komisija zelo šibki in da je zato prepričan, da ga predstavnikišk dom ne bo postavil na tožniško klopo.

Vsekakor pa kaže, da šef Bele hiše ne spremlja tako hladnokrvno razprave v pravosodni komisiji, kot prikazujejo njegovi sodelavci. Govorci se, da je predsednik že prepričan, da je boj v predstavnikiškem domu zgubljen in da misli zato osredotočiti svojo ofenzivo na senat. Računal naj bi predvsem na zvestobo senatorja Barryja Goldwaterja, ki je bil pred leti že kandidat republikanske stranke za predsednika ZDA. Oždi Goldwaterjevi sodelavci pa pravijo, da se senator iz Arizone ni odločil, če bo volil za ali proti »impeachmentu«. Ne gre pozabiti tudi, da je Goldwater že pred časom javno povedal, da bi moral po njegovem mnenju Nixon odstopiti v višjem interesu države.

Po izjavah funkcionarjev Bele hiše kaže, da Nixon ne sledi po televiziji razpravi v pravosodni komisiji, ampak se zadovoljuje z občasnimi poročili svojih sodelavcev. Ameriški predsednik je posvetil dober del današnjega dne pregledu magnetofonskih posnetkov, ki jih je, v skladu z razsodbo vrhovnega sodišča, izročil sodniku Johnu Sirici.

Od tega pa je zahteval, naj ne izroči nekaterih trakov posebnemu tožniku za Watergate Jaworskemu, češ da vsebujejo gradivo, ki neposredno zadeva državno varnost. Kot je znano, ima Sirica pravico preveriti vsakega posnetek in jih izročiti preiskovalcem le če neposredno zadevajo preiskavo o vohunskem skandalu.

Prva od sedmih republikanskih poslancev, ki so volili za obtožnico proti predsedniku Nixonu, sta medtem večeraj povedala, da sta dobila grozilna pisma. William Cohen iz Maine je dejal, da so ga obvestili, da bo ušel s strelom v hrbet. Thomas Railbach pa naj bi bil obveščen, naj se pazi eksplozivnih poštnih pošilk.

Ameriški zunanji minister Henry Kissinger pa je danes izjavil, da bo skušal doseči čim širše soglasje kongresa za svojo zunanjo politiko. Državni tajnik je utemeljil svoj sklep z dejstvom, da ko je osrednja oblast neke velesile na majavih nogah, je tudi zunanja politika države manj prepričljiva.

URADNO SPOROČILO POKRAJINSKEGA TAJNIŠTVA PSI

Kompromis med strankami leve sredine je za sedaj preprečil resnejšo krizo

V jeseni bodo na dnevnem redu političnih razgovorov kočljiva vprašanja

Pokrajinsko tajništvo PSI je v komentarju ponovnega sporazuma med strankami leve sredine ugotovilo, da gre za odgovorno dejanje, saj so na ta način preprečili resno krizo tržaške občinske uprave, zaradi česar bi odpadle programske obveze v škodo delavcev in celotnega prebivalstva.

V uradnem sporočilu tajništva PSI je tudi rečeno, da nameravajo z drugimi strankami razčistiti nekatera programska vprašanja, glede katerih je treba zelo pazljivo preučiti stališča v zvezi z mnogi sindikalnih organizacij in drugih opozicijskih demokratičnih strank. Pokrajinsko tajništvo PSI je poleg tega tudi kritiziralo izjavo PRI, ki je bila objavljena v včerajšnjem italijanskem dnevniku, s katero republikanci skušajo prikriti resnične razloge za svojo ponovno vključitev v koalicio.

V resnici je uradno sporočilo PRI samo prikrievanje dejstev in ga je narekovala očitna zadržanost republikanskega vodstva, ki se je znašlo v kaj čudnem položaju. Republikanci so bili namreč zagovorniki najvišjega zvišanja tarif Acegata, izstopili pa so iz koalicije z dvoumno utemeljitvijo, kot da bi bili proti poviškom, dejansko pa so dosegli, da se za sedaj tarife sploh ne bodo zvišale.

Položaj Acegata je še vedno zelo resen in ni znano, kako se bosta ravnanje in v občinski odbor izmotala iz zagate, saj za sedaj še vedno niso našli kritja za plače, ki jih morajo izplačati ob koncu meseca. V bistvu rabi podjetje okrog 5 milijard lir kredita, katerega pa je obljubil upravni svet Tržaške hranilnice pod pogojem seveda, da se zagotovi novi redni dohodek. Upravni svet Tržaške hranilnice se bo sestel v ponedeljek, ko je na dnevnem redu tudi to vprašanje.

Trenutno je torej rešena kriza v občinski upravi in jeseni ne bo u radnega preverjanja, bo pa prišlo do pogajanj med pokrajinskimi tajništvii petih strank o nekaterih ključnih spornih vprašanjih, kot je na primer petrolejsko pristanišče, glede katerega je stanje odločno negativno stališče socialistov in koledanje demokratizacij. Ker gre za zelo važna vprašanja in ker so stališča precej oddaljena, je možno,

IZJAVO JE PODPISALO 24 ZDRAVNIKOV

Skupina naprednih zdravnikov proti stavki in za reformo

S stavko so si hoteli zdravniki utrditi svoje privilegije in preprečiti korenito zdravstveno reformo

Medtem ko se je stavka zdravnikov zaključila po dveh dneh zaporednih dni, skupina naprednih zdravnikov naslovljena na javnost izjavo, v kateri navaja razloge, zaradi katerih se ni pridružil stavki, ki jo je sklicalo združenje zdravnikov in ki je vzbudila toliko pomislekov v javnosti. Izjavo so podpisali zdravniki Edgardo Battiston, Domenico Casagrande, Corrado Cini, Lucio Damiani, Giuseppe Dall'Acqua, Giovanni Del Giudice, Aldo Fabiani, Roberto Ferri, Pavel Fonda, Alfonso Gaglio, Giovanni Giovannini, Aldrigo Grassi, Hektor Jogan, Leo Naon, Bruno Norcio, Renato Piccione, Vincenzo Pastore, Elio Pomella, Mario Relli, Franco Rotelli, Carlo Rizzo, Vincenzo Sarli, Ernesto Venturini in Antonella Zadini.

V svoji izjavi ugotavljajo, da so stavkovno gibanje sprožili prav v trenutku, ko se položaj delavcev slabša, privilegirana kategorija zdravnikov pa hoče na provokatorski način utrditi svoje privilegije. Zato, mimo vseh besed in izjav, zdravniki s stavko objektivno skušajo preprečiti zdravstveno reformo.

Po mnenju skupine zdravnikov, ki je podpisala izjavo, je treba uvesti reformo, ki naj sloni na osnovnih konceptih za zdravniško in socialno skrbstvo. Zato se podpisani zdravniki strinjajo z globalnimi in posameznimi zahtevami delavskega gibanja, za katere, ki so jih izrazili delavski boji zadnjih let in velike sindikalne konfederacije, ki edine lahko zagotovijo zdravstveno reformo, ko bo odgovarjal potrebam delavskega razreda in ljudskih slojev.

V DEŽELNEM SVETU
Svetovalska skupina KPI
proti gradnji
rafinerije v Lučignani

Predsedstvo komunistične svetovalske skupine deželne sveta se je včeraj sestalo s predsednikom deželne odbora Comellim, kateremu so obrazložili stališče vsedrjavne direktije komunistične partije in deželni odbor Furlanije. Juljske krajine ter Veneta glede petrolejskih vprašanj. Svetovalec Colli in Zorzenon sta napovedala, da bo komunistična svetovalska skupina predložila resolucijo, s katero bodo zahtevali takojšnjo prekinitev gradnje rafinerije v Lučignani in sestanek med obema zainteresiranimi delavci. Sestanek naj se oba deželna odbora in obe pristojni komisiji deželnih svetov, ki bi morali proučiti celotno vprašanje in koordinirati akcijo v tej zvezi. Celotno vprašanje izredno zanima tr-

Na dvorišču gostine v Šempolaju so sinoči podelili nagrade in diplome vinogradnikom iz devinsko-nabrežinske občine za najboljša vina na letošnji 13. občinski vinski razstavi. Poleg nagradjenih kmetovalcev in številnih povabljenec so bili navzoči župan Dr. Dragomir Legiša, podžupan in predsednik pripravljalnega odbora Colman, deželni in drugim javnim ustanovam ter podjetjem, ki so pripravevali svoj delež za uspeh razstave. Toplo je pozdravil vinograde in se jim zahvalil za njihovo požrtovnostno delo in sodelovanje na vinski razstavi župan dr. Legiša, ki

čevanje razvojnih možnosti visokošolskega študija v naši deželi, ki ji predseduje odbor Komunističnega študijskega združenja, ki je najprej razpravljalo o mednarodni konferenci o manjšinah in zaključilo, da je bila konferenca zelo zanimiva in važna. Pri tem je posebej poudaril, obsežno razpravo o gospodarskih vprašanjih in da je prišla do izraza važnost socialno-gospodarskih osnov za zdrav razvoj vsake manjšine. O teh vprašanjih je govorilo več vidnih slovenskih predstavnikov. Pri sestavi njihovih poročil je bilo prisotno tudi Slovensko gospodarsko združenje.

Poleg tega so tudi ugotovili, da v delu druge komisije mednarodne konference o manjšinah niso bili prisotni tržaški gospodarski predstavniki, kot da bi šlo za stvari, ki

SLOVENSKA KULTURNO
GOSPODARSKA ZVEZAs sedežem v Ul. Mazzini 44
od 31. avgusta uradno od 8.
do 14. ure.

ZELO DOLGA ZADNJA POLETNA SEJA DEŽELNEGA SVETA

Kljub odločnemu odporu opozicije sprejet deželni zakon o gradnjah

Sprejeta je bila resolucija Štoker (SS) o prispevkih za popravilo in modernizacijo hiš v okolici

Deželni svet je včeraj šele okrog pete ure popoldne odobril zakon o gradnji stanovanjskih hiš, saj se je razprava o popravkih zelo zavlekala, predvsem, ker so komunistični svetovalci odločno zagovarjali celo vrsto popravkov. Večina pa je njihove popravke zavrnila, kar je prišlo do izraza tudi v končnem glasovanju, saj so za zakon glasovali svetovalci leve sredine, proti so bili komunisti in svetovalec Slovenske skupnosti Štoka, liberalci in misovci pa so se vzdržali.

Zanimiva bitka se je vnela okrog nekaterih členov in tako na primer okrog petega člena, glede katerega sta demokratizacija Del Conte in Vignoli vložila popravke, da je treba vključiti med ustanove, za katere je predvidena možnost prispevkov pri gradnji stanovanjskih hiš, tudi Ustanovo za povratek ezulov in emigrantov. Vnela se je zanimiva di-

kusija, v kateri so bili proti taki vključitvi socialisti in komunisti. Štoka, poleg tega pa tudi del demokratizacije svetovalcev, tako da je formalna večina znašla v težavah in je bila preglasovana, ker predlog ni bil sprejet.

Nekaj podobnega se je tudi ustvarilo okrog popravka, da naj se delo okrog ustanove IACP za Tolmeč razširi na vso Karnijo, kar so predlagali svetovalci socialistične skupine. Za ta predlog so se poleg njih izrekli še svetovalci KPI, Furlanskega gibanja in Štoka, tako da je že vse kazalo, da bo predlog osvojen. Zelo odločno pa je dvakrat posredoval predsednik deželne odbora Comelli, zaradi česar so bili socialisti prisiljeni popravke umakniti, saj se je v deželnem svetu ponovno pokazala vernost razkola in krize.

V zaključni glasovalni izjavi je načelnik svetovalske skupine KPI Colli povedal, da bodo komunisti glasovali proti zakonu, ker ne pomeni nobene bistvene novosti reševanje stanovanjske stiske in ker je večina zavrnila vse popravke, ki jih je vložila komunistična svetovalska skupina. Colli je tudi poudaril, da se večina trmasto upira vsem poskusom demokratične decentralizacije, kar je prišlo do izraza tudi med razpravo o omejenem zakonu.

Načelnik demokratizacije svetovalske skupine Del Gobbo je bil ostro polemičen do socialistov, katerim je očital pogajanje s komunisti. Dejal je, da je treba položaj obravnavati globalno in da je treba upoštevati obveznosti, ki izhajajo iz sporazumov o sodelovanju leve sredine. Zanimivo je, da se je tako zelo ostro razveljavil prav načelnik demokratizacije skupine, za katerega je znano, da je kandidat za predsednika deželne sveta, ko bo sedanjí predsednik Berzanti podal

Če se srečata naivna lastnika zlatarne in prebrisan tip, je rezultat neizbežen: iz rok prve preide v roke drugega večja ali manjša vrednost in ogojufana lastnica se zave goljufije komaj več dni potem, ko je prebrisan goljuf izginil.

To se je v bistvu pripetilo 48-letni Tatiani Trevisan iz Ul. Tagliapietra 6, lastnici zlatarne in urarne na Trgu Santorio 5. Bilo je v začetku junija, ko je stopil v njeno trgovino

lepo oblečeni Francesco Sproviero, star 23 let, bivajoč v Ul. Milano 16. Pozanimal se je za uro in končno izbral zlato uro. Lastnico je prosil, naj mu jo shрани, ker nima pri sebi toliko denarja — ura je namreč stala skoro 150 tisoč lir. Sproviero se je še večkrat vrnil v trgovino, ne da bi kaj kupil, in lepega dne je prošil lastnico, naj mu pokaže prstan, ki bi ga rad daroval svoji zaročenki. Trevisanova mu je že takoj zaupala, da mu je izročila prstan in Sproviero se je kmalu nato vrnil in ji prstan vrnil, češ da zaročenka ne ugaia. Trevisanova mu je zaupala in fant je seveda priložnost izkoristil.

Pod pretvezo, da je Tržaška hranilnica zaprta zaradi stavke in da nima pri sebi denarja — samo 30 tisoč lir za predkup — je od Trevisanove dobil prstan in zlato za predpisane 414 tisoč lir pa bo poravnal, ko bo stavka nehala.

Seveda se ni nikoli več vrnil, pač pa se je kmalu zatem podal v zlatarno Gerbi v Ul. delle Torri 2, kjer je vse prodal. Agenti kvesture pa so ga že poznali in po krajši preiskavi so ga zasledili. Fant je vse priznal — tudi prodajo, zaradi česar so prijavili sodišču lastnika zlatarne, 67-letnega Francesca Gerbi-ja iz Ul. Battisti 10, zaradi nepremišljenega nakupa, in seveda goljufa, ki pa je ostal do procesa na svobodi.

Mirní pes Tobia, tatov in policisti
Zdravnik dr. Claudio Bassi se ne more preveč pohabati s svojim psom pasme cocker. V ponedeljek popoldne so med njegovo odsotnostjo tatovi vdrlí v stanovanje in v tretjem nadstropju v Ul. Berlam 7. V hiši je bil samo «Tobia», tako je psu ime, ki pa po soglasnem pričevanju sosedov ni sploh zalajal. Tatovi so tako nemoteno odnesli več zlatih predmetov in 150 tisoč lir. «Tobia» se ni razburil niti, ko so stanovanje «preplavili» agenti letedečega oddelka in znanstvenega oddelka, ki so tako lahko napisali v svojem poročilu: «Pes ni zalajal niti policistom...» kaj šele tatovom...

Odkritje orožja v Ogleju
Med prekopavanjem na poljih blizu Ogleja so odkrili večjo količino orožja iz druge svetovne vojne. V zelenem zaboju je bilo 10 pušk, dve «mavzerici», mitraljez «bređa», približno 6.000 nabojev, 60 kg trojila in sto metrov žagalne vrvice. Ves material je povsem neuporaben, ker je zarjavel in prepojen z vlago. Na vsak način so ga karabinjerji zaplenili. Po vsej verjetnosti gre za orožje, ki so ga skrili v zadnjih dneh druge svetovne vojne.

Prvo nagrado za črno vino je prejel Almir Gabrovec, drugo Stanislav Gruđen, tretjo pa Stanko Žužek. Za belo vino je prejel prvo nagrado Alojz Lupine; drugo Celestin Perot, tretjo pa Josip in Leopold Radečič, ki sta prejela tudi posebno nagrado za merlot.

Pri pomnilni, da bi morale pristojne oblasti posvečati večjo skrb in pozornost tudi kmetijstvu in vprašanjem kmetovalcev. Nato so podelili nagrade, po nagradjevanju pa so se gostje in gostitelj zadržali v daljšem pogovoru ob okusni večerji.

Prvo nagrado za črno vino je prejel Almir Gabrovec, drugo Stanislav Gruđen, tretjo pa Stanko Žužek. Za belo vino je prejel prvo nagrado Alojz Lupine; drugo Celestin Perot, tretjo pa Josip in Leopold Radečič, ki sta prejela tudi posebno nagrado za merlot.

SEJA GLAVNEGA ODBORA SLOVENSKEGA GOSPODARSKEGA ZDRUŽENJA

Razprava o gospodarskem položaju in o reformi trgovinskih zbornic

SGZ ugodno ocenilo mednarodno konferenco o manjšinah - Obsežno konkretno delo združenja

V ponedeljek zvečer se je sestel glavni odbor Slovenskega gospodarskega združenja, ki je najprej razpravljalo o mednarodni konferenci o manjšinah in zaključilo, da je bila konferenca zelo zanimiva in važna. Pri tem je posebej poudaril, obsežno razpravo o gospodarskih vprašanjih in da je prišla do izraza važnost socialno-gospodarskih osnov za zdrav razvoj vsake manjšine. O teh vprašanjih je govorilo več vidnih slovenskih predstavnikov. Pri sestavi njihovih poročil je bilo prisotno tudi Slovensko gospodarsko združenje.

Poleg tega so tudi ugotovili, da v delu druge komisije mednarodne konference o manjšinah niso bili prisotni tržaški gospodarski predstavniki, kot da bi šlo za stvari, ki

Nato pa je predsednik Bole v zvezi z bližnjo reorganizacijo trgovinskih zbornic poročal o govoru deželne odbora za industrijo in trgovino Stopperja, ki je napovedal reformo in njene osnovne značilnosti. Trgovinske zbornice namreč še vedno temelje na dekretu kraljevega regenta iz 1944. leta in so torej v bistvu od zgoraj imenovani organizmi. Sedaj so prešle trgovinske zbornice v pristojnost dežel in predvidevajo, da bodo v naši deželi še letos izvedli temeljito demokratsko reformo.

Predsednik Bole je v tej zvezi poudaril, da so slovenski gospodarski krogi soglasni z demokratsko reformo trgovinskih zbornic, še zlasti, ker je treba upoštevati sodelovanje Slovencev v splošnem gospodarskem razvoju in mora prenehati stanje, ko je bila v tržaški, gorški in videmski pokrajini slovenska gospodarska komponenta zastopljena. Zaradi tega se bo z reorganizacijo trgovinskih zbornic nujno zastavilo vprašanje udeležbe slovenskih gospodarskih predstavnikov in istočasno tudi vprašanje organika trgovinske zbornice in udeležbe slovenskih strokovnjakov. Predsednik Bole je v tej zvezi še posebej poudaril, da so Slovenci še zlasti močno prisotni v trgovini na drobno in na debelo, zunanjí trgovini, obrtništvu, gostinstvu in v kmetijstvu.

V zvezi z reorganizacijo trgovinskih zbornic je bila nato daljša razprava, nakar je glavni odbor sklenil, da je treba ugotoviti dejan-

je, ki so jih zavzela posamezni uradni odbori in je ugotovilo, da so povsod izrazili pripravljenost, da se nadaljuje z akcijo za obrambo avtonomije INPGI z vsemi demokratskimi načini boja, vendar ne proti nujno potrebni zdravstveni reformi, ampak za svobodo tiska, ki je tesno povezana z avtonomijo INPGI. Deželni odbor zato izraža popolno solidarnost s stališči, ki so jih zavzeli na vsedravní ravni in zahvalo vsem tistim političnim silam, ki so se zavzele za boj italijanskih novinarjev.

Predsednik deželne sveta Berzanti je sprejel skupino ameriških študentov s šole za politične vede pri univerzi v Michiganu, ki so v teh dneh na študijskem potovanju in proučujejo ter primerjajo ustroj deželnih in občinskih uprav v Furlaniji - Juljski krajini, Koroški in Sloveniji. Predsednik Berzanti je v svojem nagovoru orisal delovanje raznih deželnih odborov. Berzanti je tudi izrazil zadovoljstvo nad pobudo in naglasil, da bo pripomogla k temu, da bodo v ZDA boljše spoznali našo deželo.

Pred tem sestankom so študentje obiskali predsedstvo deželne odbora, kjer so jim nekateri funkcijarni nudili vsa potrebna pojasnila. V teh dneh pa obiskujejo razna deželna odborništa in v razgovorih s funkcijarni in upravitelji poglabljajo spoznavanje naše dežele. Namen njihovega potovanja je pripraviti primerjalno študijo o ustroju trest dežel in predvsem treh glavnih mest (Trsta, Celovca in Ljubljane) in o ameriškem mestu Grand Rapids v Michiganu.

MORDA SE JE ZGLEDVAL PO FILMU «LA STANGATA»

MLAD GOLJUF OPEHARIL LASTNICO ZLATARNE

Po «dokazu poštenosti» mu je zaupala zlatnino v vrednosti 414.000 lir Prijavljen tudi lastnik zlatarne, ki je odkupil prigoljufane predmete

Če se srečata naivna lastnica zlatarne in prebrisan tip, je rezultat neizbežen: iz rok prve preide v roke drugega večja ali manjša vrednost in ogojufana lastnica se zave goljufije komaj več dni potem, ko je prebrisan goljuf izginil.

To se je v bistvu pripetilo 48-letni Tatiani Trevisan iz Ul. Tagliapietra 6, lastnici zlatarne in urarne na Trgu Santorio 5. Bilo je v začetku junija, ko je stopil v njeno trgovino

lepo oblečeni Francesco Sproviero, star 23 let, bivajoč v Ul. Milano 16. Pozanimal se je za uro in končno izbral zlato uro. Lastnico je prosil, naj mu jo shрани, ker nima pri sebi toliko denarja — ura je namreč stala skoro 150 tisoč lir. Sproviero se je še večkrat vrnil v trgovino, ne da bi kaj kupil, in lepega dne je prošil lastnico, naj mu pokaže prstan, ki bi ga rad daroval svoji zaročenki. Trevisanova mu je že takoj zaupala, da mu je izročila prstan in Sproviero se je kmalu nato vrnil in ji prstan vrnil, češ da zaročenka ne ugaia. Trevisanova mu je zaupala in fant je seveda priložnost izkoristil.

Pod pretvezo, da je Tržaška hranilnica zaprta zaradi stavke in da nima pri sebi denarja — samo 30 tisoč lir za predkup — je od Trevisanove dobil prstan in zlato za predpisane 414 tisoč lir pa bo poravnal, ko bo stavka nehala.

Seveda se ni nikoli več vrnil, pač pa se je kmalu zatem podal v zlatarno Gerbi v Ul. delle Torri 2, kjer je vse prodal. Agenti kvesture pa so ga že poznali in po krajši preiskavi so ga zasledili. Fant je vse priznal — tudi prodajo, zaradi česar so prijavili sodišču lastnika zlatarne, 67-letnega Francesca Gerbi-ja iz Ul. Battisti 10, zaradi nepremišljenega nakupa, in seveda goljufa, ki pa je ostal do procesa na svobodi.

Mirní pes Tobia, tatov in policisti
Zdravnik dr. Claudio Bassi se ne more preveč pohabati s svojim psom pasme cocker. V ponedeljek popoldne so med njegovo odsotnostjo tatovi vdrlí v stanovanje in v tretjem nadstropju v Ul. Berlam 7. V hiši je bil samo «Tobia», tako je psu ime, ki pa po soglasnem pričevanju sosedov ni sploh zalajal. Tatovi so tako nemoteno odnesli več zlatih predmetov in 150 tisoč lir. «Tobia» se ni razburil niti, ko so stanovanje «preplavili» agenti letedečega oddelka in znanstvenega oddelka, ki so tako lahko napisali v svojem poročilu: «Pes ni zalajal niti policistom...» kaj šele tatovom...

Odkritje orožja v Ogleju
Med prekopavanjem na poljih blizu Ogleja so odkrili večjo količino orožja iz druge svetovne vojne. V zelenem zaboju je bilo 10 pušk, dve «mavzerici», mitraljez «bređa», približno 6.000 nabojev, 60 kg trojila in sto metrov žagalne vrvice. Ves material je povsem neuporaben, ker je zarjavel in prepojen z vlago. Na vsak način so ga karabinjerji zaplenili. Po vsej verjetnosti gre za orožje, ki so ga skrili v zadnjih dneh druge svetovne vojne.

Prvo nagrado za črno vino je prejel Almir Gabrovec, drugo Stanislav Gruđen, tretjo pa Stanko Žužek. Za belo vino je prejel prvo nagrado Alojz Lupine; drugo Celestin Perot, tretjo pa Josip in Leopold Radečič, ki sta prejela tudi posebno nagrado za merlot.

Pri pomnilni, da bi morale pristojne oblasti posvečati večjo skrb in pozornost tudi kmetijstvu in vprašanjem kmetovalcev. Nato so podelili nagrade, po nagradjevanju pa so se gostje in gostitelj zadržali v daljšem pogovoru ob okusni večerji.

Prvo nagrado za črno vino je prejel Almir Gabrovec, drugo Stanislav Gruđen, tretjo pa Stanko Žužek. Za belo vino je prejel prvo nagrado Alojz Lupine; drugo Celestin Perot, tretjo pa Josip in Leopold Radečič, ki sta prejela tudi posebno nagrado za merlot.

njih neposredno ne zanimajo in kot da ne gre za vprašanja, ki zadevajo celotni gospodarski razvoj naše dežele.

Glavni odbor Slovenskega gospodarskega združenja je nato na osnovi uvodnega poročila predsednika Stanka Boleta razpravljalo o zadnjem zasedanju pokrajinske gospodarske konfultze, na katerem je obsežno poročilo o tržaškem gospodarskem položaju predsednik trgovinske zbornice Caidassi. Bole je navedel nekatere osnovne ugotovitve tega poročila in zaključil, da bo treba izdelati podrobno analizo in da se mora v jeseni, ko se bo pokrajinska gospodarska konfultza ponovno sestala, slišati glas slovenskih predstavnikov v konfultzi.

Nato pa je predsednik Bole v zvezi z bližnjo reorganizacijo trgovinskih zbornic poročal o govoru deželne odbora za industrijo in trgovino Stopperja, ki je napovedal reformo in njene osnovne značilnosti. Trgovinske zbornice namreč še vedno temelje na dekretu kraljevega regenta iz 1944. leta in so torej v bistvu od zgoraj imenovani organizmi. Sedaj so prešle trgovinske zbornice v pristojnost dežel in predvidevajo, da bodo v naši deželi še letos izvedli temeljito demokratsko reformo.

Predsednik Bole je v tej zvezi poudaril, da so slovenski gospodarski krogi soglasni z demokratsko reformo trgovinskih zbornic, še zlasti, ker je treba upoštevati sodelovanje Slovencev v splošnem gospodarskem razvoju in mora prenehati stanje, ko je bila v tržaški, gorški in videmski pokrajini slovenska gospodarska komponenta zastopljena. Zaradi tega se bo z reorganizacijo trgovinskih zbornic nujno zastavilo vprašanje udeležbe slovenskih gospodarskih predstavnikov in istočasno tudi vprašanje organika trgovinske zbornice in udeležbe slovenskih strokovnjakov. Predsednik Bole je v tej zvezi še posebej poudaril, da so Slovenci še zlasti močno prisotni v trgovini na drobno in na debelo, zunanjí trgovini, obrtništvu, gostinstvu in v kmetijstvu.

V zvezi z reorganizacijo trgovinskih zbornic je bila nato daljša razprava, nakar je glavni odbor sklenil, da je treba ugotoviti dejan-

je, ki so jih zavzela posamezni uradni odbori in je ugotovilo, da so povsod izrazili pripravljenost, da se nadaljuje z akcijo za obrambo avtonomije INPGI z vsemi demokratskimi načini boja, vendar ne proti nujno potrebni zdravstveni reformi, ampak za svobodo tiska, ki je tesno povezana z avtonomijo INPGI. Deželni odbor zato izraža popolno solidarnost s stališči, ki so jih zavzeli na vsedravní ravni in zahvalo vsem tistim političnim silam, ki so se zavzele za boj italijanskih novinarjev.

Predsednik deželne sveta Berzanti je sprejel skupino ameriških študentov s šole za politične vede pri univerzi v Michiganu, ki so v teh dneh na študijskem potovanju in proučujejo ter primerjajo ustroj deželnih in občinskih uprav v Furlaniji - Juljski krajini, Koroški in Sloveniji. Predsednik Berzanti je v svojem nagovoru orisal delovanje raznih deželnih odborov. Berzanti je tudi izrazil zadovoljstvo nad pobudo in naglasil, da bo pripomogla k temu, da bodo v ZDA boljše spoznali našo deželo.

Pred tem sestankom so študentje obiskali predsedstvo deželne odbora, kjer so jim nekateri funkcijarni nudili vsa potrebna pojasnila. V teh dneh pa obiskujejo razna deželna odborništa in v razgovorih s funkcijarni in upravitelji poglabljajo spoznavanje naše dežele. Namen njihovega potovanja je pripraviti primerjalno študijo o ustroju trest dežel in predvsem treh glavnih mest (Trsta, Celovca in Ljubljane) in o ameriškem mestu Grand Rapids v Michiganu.

Predsednik deželne sveta Berzanti je sprejel skupino ameriških študentov s šole za politične vede pri univerzi v Michiganu, ki so v teh dneh na študijskem potovanju in proučujejo ter primerjajo ustroj deželnih in občinskih uprav v Furlaniji - Juljski krajini, Koroški in Sloveniji. Predsednik Berzanti je v svojem nagovoru orisal delovanje raznih deželnih odborov. Berzanti je tudi izrazil zadovoljstvo nad pobudo in naglasil, da bo pripomogla k temu, da bodo v ZDA boljše spoznali našo deželo.

Pred tem sestankom so študentje obiskali predsedstvo deželne odbora, kjer so jim nekateri funkcijarni nudili vsa potrebna pojasnila. V teh dneh pa obiskujejo razna deželna odborništa in v razgovorih s funkcijarni in upravitelji poglabljajo spoznavanje naše dežele. Namen njihovega potovanja je pripraviti primerjalno študijo o ustroju trest dežel in predvsem treh glavnih mest (Trsta, Celovca in Ljubljane) in o ameriškem mestu Grand Rapids v Michiganu.

Predsednik deželne sveta Berzanti je sprejel skupino ameriških študentov s šole za politične vede pri univerzi v Michiganu, ki so v teh dneh na študijskem potovanju in proučujejo ter primerjajo ustroj deželnih in občinskih uprav v Furlaniji - Juljski krajini, Koroški in Sloveniji. Predsednik Berzanti je v svojem nagovoru orisal delovanje raznih deželnih odborov. Berzanti je tudi izrazil zadovoljstvo nad pobudo in naglasil, da bo pripomogla k temu, da bodo v ZDA boljše spoznali našo deželo.

Pred tem sestankom so študentje obiskali predsedstvo deželne odbora, kjer so jim nekateri funkcijarni nudili vsa potrebna pojasnila. V teh dneh pa obiskujejo razna deželna odborništa in v razgovorih s funkcijarni in upravitelji poglabljajo spoznavanje naše dežele. Namen njihovega potovanja je pripraviti primerjalno študijo o ustroju trest dežel in predvsem treh glavnih mest (Trsta, Celovca in Ljubljane) in o ameriškem mestu Grand Rapids v Michiganu.

Predsednik deželne sveta Berzanti je sprejel skupino ameriških študentov s šole za politične vede pri univerzi v Michiganu, ki so v teh dneh na študijskem potovanju in proučujejo ter primerjajo ustroj deželnih in občinskih uprav v Furlaniji - Juljski krajini, Koroški in Sloveniji. Predsednik Berzanti je v svojem nagovoru orisal delovanje raznih deželnih odborov. Berzanti je tudi izrazil zadovoljstvo nad pobudo in naglasil, da bo pripomogla k temu, da bodo v ZDA boljše spoznali našo deželo.

Pred tem sestankom so študentje obiskali predsedstvo deželne odbora, kjer so jim nekateri funkcijarni nudili vsa potrebna pojasnila. V teh dneh pa obiskujejo razna deželna odborništa in v razgovorih s funkcijarni in upravitelji poglabljajo spoznavanje naše dežele. Namen njihovega potovanja je pripraviti primerjalno študijo o ustroju trest dežel in predvsem treh glavnih mest (Trsta, Celovca in Ljubljane) in o ameriškem mestu Grand Rapids v Michiganu.

Mirní pes Tobia, tatov in policisti
Zdravnik dr. Claudio Bassi se ne more preveč pohabati s svojim psom pasme cocker. V ponedeljek popoldne so med njegovo odsotnostjo tatovi vdrlí v stanovanje in v tretjem nadstropju v Ul. Berlam 7. V hiši je bil samo «Tobia», tako je psu ime, ki pa po soglasnem pričevanju sosedov ni sploh zalajal. Tatovi so tako nemoteno odnesli več zlatih predmetov in 150 tisoč lir. «Tobia» se ni razburil niti, ko so stanovanje «preplavili» agenti letedečega oddelka in znanstvenega oddelka, ki so tako lahko napisali v svojem poročilu: «Pes ni zalajal niti policistom...» kaj šele tatovom...

Odkritje orožja v Ogleju
Med prekopavanjem na poljih blizu Ogleja so odkrili večjo količino orožja iz druge svetovne vojne. V zelenem zaboju je bilo 10 pušk, dve «mavzerici», mitraljez «bređa», približno 6.000 nabojev, 60 kg trojila in sto metrov žagalne vrvice. Ves material je povsem neuporaben, ker je zarjavel in prepojen z vlago. Na vsak način so ga karabinjerji zaplenili. Po vsej verjetnosti gre za orožje, ki so ga skrili v zadnjih dneh druge svetovne vojne.

Prvo nagrado za črno vino je prejel Almir Gabrovec, drugo Stanislav Gruđen, tretjo pa Stanko Žužek. Za belo vino je prejel prvo nagrado Alojz Lupine; drugo Celestin Perot, tretjo pa Josip in Leopold Radečič, ki sta prejela tudi posebno nagrado za merlot.

Pri pomnilni, da bi morale pristojne oblasti posvečati večjo skrb in pozornost tudi kmetijstvu in vprašanjem kmetovalcev. Nato so podelili nagrade, po nagradjevanju pa so se gostje in gostitelj zadržali v daljšem pogovoru ob okusni večerji.

Prvo nagrado za črno vino je prejel Almir Gabrovec, drugo Stanislav Gruđen, tretjo pa Stanko Žužek. Za belo vino je prejel prvo nagrado Alojz Lupine; drugo Celestin Perot, tretjo pa Josip in Leopold Radečič, ki sta prejela tudi posebno nagrado za merlot.

sko stanje in da je treba podrobno preučiti celoten postopek reforme in da se bo Slovensko gospodarsko združenje tudi v nadalje trudilo, da pride do pravičnega zastopstva Slovencev.

OD 9. DO 19. AVGUSTA V KRANJU

Izredna priložnost za nakupe in zabavo na Gorenjskem sejmu

Sodelovalo bo 280 razstavljalcev iz Jugoslavije in raznih evropskih držav - Letošnja posebnost steklopihači iz Jordana

V Kranju bodo 9. avgusta odprli 9. mednarodni gorenjski sejem, ki se bo zaključil 19. istega meseca. Ta sejem, ki ima komercialno-potrošniški značaj, se vedno bolj uveljavlja tudi v mednarodnem merilu. Poleg domačih podjetij bo na letošnjem sejmu sodelovalo 80 razstavljalcev iz raznih evropskih držav in Azije. Iz Italije je prijavljenih 27 razstavljalcev, od tega 9 iz Furlanije - Julijske krajine. Poleg Italije sta najmočnejše zastopani Avstrija in Nemčija. Razstavljalci iz naše dežele večinoma zastopajo velika italijanska podjetja in razstavlja predvsem kmetijske stroje ter stroje za lesno obrt. Vsi razstavljalci na tem sejmu svoje izdelke razstavlja v jih tudi prodajajo, prireditelji pa zagotavljajo pri nakupu lepe popuste.

Razstavišče obsega 7500 kv. m notranjih prostorov, 8000 kv. m zunanjih, 4000 kv. m za gostinstvo ter obsežen park za zabavo. Na novo so uredili 2000 kv. m zunanjih razstavnih površin, ki jih bodo zastavili novi razstavljalci predvsem s kmetijsko mehanizacijo. V zaprtih halah bo razstavljen blago široke potrošnje od pohištva do raznih gospodinskih strojev in aparatov, vseh vrst konfekcijskega blaga, prehranskih izdelkov, suvenirjev in drugega. Zunanji prostor pa je namenjen kmetijskim in lahkim gradbenim strojem ter motornim vozilom. Skupno bo na letošnjem sejmu sodelovalo 280 razstavljalcev. Kot posebnost bodo letos prvič na sejmu steklopihači iz Jordana, ki bodo čudovite steklene vrče in vaze izdelovali kar na sejmu in jih tudi prodajali.

V času sejma bo na sejmšči deloval zabavni park in bo odprt ves gostinski prostor. Vsak večer bo od 19. do 24. ure za ples in razvedrilje igral ansambel "Tanjeh treh dolin". Obiskovalci bodo torej imeli lepo priložnost za nakupe in prijetno zabavo. Kdor bo za Veliki smaren in mali nekaj prostih dni, bo po odzvedu sejma v Kranju lahko nadaljeval lep izlet na Bled, v Kranjsko goro, čez Vrščice, pa ob Soči nazaj domov.

Poleg tega sejma bo Gorenjski sejem priredil v Kranju, od 11. do 20. oktobra mednarodni sejem obilnosti, od 15. do 26. decembra 15. jubilejni, novoletni sejem, v aprilu 1975 mednarodni spomladanski kmetijski sejem, in maju pa sejem sredstev za obrambo in zaščito človekovega okolja.

Na sedežu časnikaškega kroška v Trstu je bila včeraj dopoldne tiskovna konferenca, med katero je direktor Alojz Okorn, ki sta ga spremljala komercialni direktor Nica Lahmar in knjigovodkinja Anica Pintar, prikazal program, značilnosti in perspektive Gorenjskega sejma. Časnikarji in sodelavci italijanskega specializiranega tiska so se predvsem zanimali za lesne izdelke in izdelke, za montažne hiše in kmetijske stroje. Vodstvu Gorenjskega sejma so predlagali,

naj bi prihodnje leto organiziralo mednarodno srečanje časnikašev iz operaterji in proizvajalci o lesu. Priporočili so tudi, da bi bilo mnogo interesov za nakup lesenih montažnih hiš, da pa ne zadostujejo samo natiskani, čeprav lepi, prospekti.

● Drevi ob 20.30 se bo na sedežu, Rotonda del Boschetto 3/F, sestala svetovilska rajonska konzulta, ki bo proučila stanje v Ul. D. Chiesa.

● Deželni odbornik za kmetijstvo Tripani je pred dnevi sprejel župana občin Pavolotto Bellica in Fojde Celomija, ki sta mu orisala nekatere pomembna vprašanja, ki zadevajo kmetijstvo obeh občin. Župana sta opozorila odbornika predvsem na potrebo, da se dokončno uredi poljska pot Fojda - Bellasola in poskrbi za ureditev strug potokov, ki tečejo po obeh občinah. Odbornik Tripani je zagotovil, da se bo pozanimal, da bi čimprej rešili ti dve vprašanji.

Ko odpravljáš se na morje s tabo gre rešilni pas in «Primorski»: k naročnikom pride tja v devalo vas!

V SPOMIN NA POŽIG VASI

V Subidu bo v nedeljo proslava 30. obletnice partizanskih bojev

Na proslavi bosta nastopila tudi Tržaški partizanski pevski zbor in godba na pihala iz Nabrežine

Pred tridesetimi leti se je naselje Subid pri Ahnu nahajalo sredi osvobodilnega ozemlja vzhodne Furlanije. Njeno prebivalstvo je vneto podpiralo osvobodilno gibanje s tem, da je partizane oskrbovalo z živili in pomagalo ranjenim.

Zato je Subid že 13. decembra 1943 dal prve žrtve: tega dne so esesovci neumljeno pobili pet mladih domačinov.

23. julija 1944 so Subid obkrožile nemške enote. Prebivalci so se hrabro branili celih šest ur, nato pa je naselje padlo. Nemci so se kravalo mačevali: naselje so oropali in požgali.

Klub nenehnim nemškim ofenzivam in krvavim znanenjem nad domačim prebivalstvom, se je na področju Nem. Tipane, Fojde in Tavrojanja ustvarilo osvobodilno ozemlje, tako imenovana Svobodna cona vzhodne Furlanije, ki je branila partizanska divizija Garibaldi - O. Soppo.

27. 28. in 29. septembra 1944 so nasistične in fašistične čete s podporo tankovskih enot in topništva napadle partizansko republiko na osvobodjenem ozemlju Furlanije.

29. septembra so sovražniki ponovno napadli Subid. Prebivalci so se tedaj zatekli v gozdove in v hribe, pet domačinov, ki jim beg ni uspel, pa so Nemci žive sežgali.

OBČINA DEVIN-NABREŽINA

POKRAJINA TRST

Razpis javnega natečaja

na osnovi listin in izpizov za tri bolnišniška mesta

V smislu sklepa št. 239 z dne 21. 5. 1974 občinskega odbora, ki ga je PNO priznal za zakonitega dne 10. 6. 1974 št. 6540-5555 je razpisan javni natečaj na osnovi listin in izpizov za tri bolnišniška mesta pri tej občini (konceptna služba).

Natečaj se lahko udeležijo državljani v posesti bolnišniškega diplome, ki na dan razpisa natečaja nimajo 30 let starosti, razen izjem, ki jih določa zakon.

Mesto zapopada:

- začetno plačilo 1.395.000 lir z ekonomskim napredovanjem, ki ga določajo veljavni organski seznam; posebno dopolnilno doklado v višini, ki jo določajo veljavni predpisi;
- morebitne družinske doklade, kolikor pridejo, v višini, ki jo določajo veljavni zakonski predpisi;
- Ti dodatki so podvrženi predpisanim odteglajem za socialno skrbstvo in državnim odteglajem.
- Kandidati morajo vložiti prošnje na kolokovanem papirju za 700 lir do 25. sept. 1974.
- Kandidati morajo v prošnji navesti:
 - dan in kraj rojstva;
 - da so v posesti italijanskega državljanstva;
 - da so vpisani v volilne sezname ali razlog nevpisa;
 - da niso bili sodno kaznovani;
 - da imajo bolnišniško diplomu z navedbo datuma in zavoda, ki jo je izdal;
 - položaj delne vojaške obveznosti; točen naslov.
- Prošnji je treba priložiti:
 - potrdilo o vplačilu 1.000 lir (tisoč) za natečajski takso;
 - potrdilo na kolokovanem papirju z redi v posameznih izpizih za doseg bolnišniške diplome;
 - vse listine, o katerih kandidat sodi, da jih predlaga v lastnem interesu;
 - dokumente, ki potrjujejo morebitno posest prednostnih listin za imenovanje in listin za zvišanje skrajne starostne meje.
- Podpis pod prošnjo mora overiti notari ali občinski tajnik občine, v kateri prosišlec biva.
- Vse dokumente, priložene prošnji, je treba navesti na seznamu na prostem papirju, v dvojniki, s prosiščevim podpisom.

Pismini izpiz:

Snov iz splošne in posebne higijene.

Ustni izpiz:

Osnove splošne higijene: zrak, voda, stanovanje, prehrana, dietetika in solska higiena. Posebna higiena: mikrobiologija, epidemiologija in profilaksa nalezljivih bolezni, prijava, izolacija, ugotovitev, razkuženje in dizinsekcija. Najvažnejše otroške bolezni (nalezljive). Nega na domu. Zdravstvena zakonodaja. Praktični opis materiala za zdravniško kirurško strežbo in ohranjanje zdravniške - kirurškega materiala. Pripravljanje najpreprostejših predmetov ali orodij za zdravstveno strežbo. Zbiranje in ohranjanje preiskovalnega materiala (kri, seč, izmečki itd.).

Nedvoumno:

Ustni in pismini izpiz iz slovenščine. Prizadeči se lahko za nadaljnja obvestila obračajo na občinsko tajništvo, in sicer dnevno od 9. do 12. ure.

Tistega dne so nasisti razstrelili vasko cerkev.

Da bi počastili žrtve, ki so na dveh urah in pol debate o prosti coni. Predsednik pokrajine je v kratkih uvodnih besedah dejal, da je prišel čas imenovanja komisije, ki naj preuči prošnje in kvalifikacije zdravnikov, ki so se prijavili za natečaj za mesto ravnatelja umobolnice. Po odhodu dr. Pasquija lanji poletji, je začelo ravnateljstvo prevzela prof. Zamparo iz Padove (nekateri v političnih krogih KD v gosti trdijo, da bo prof. Zamparo postal ravnatelj goriške psihiatrične bolnišnice, čeprav so med udeleženci na natečaju drugi zdravniki, ki imajo boljše pogoje). Dr. Chientaroli je nato pregledal dve imeni članov komisije (predseduje ji po zakonu sam predsednik pokrajine). To sta prof. Campaia s tržaške univerze in prof. Petizoli, ravnatelj psihiatrične bolnišnice v Vidnu.

Komunisti Poletto in socialisti Semola sta predlog takoj zavrnili. Dejala sta, da predlog odbora ne spoštuje demokratičnega sočutja v pokrajinski upravi. Ustajala navada je bila, da so v vsakem važnejšem vprašanju vprašali za sodelovanje opozicije, v podobne izpitne komisije je bil izvoljen tudi strokovnjak, ki so ga predlagali opozicijski svetovanci. Tako je bilo pred dvajsetimi leti, takrat je bilo tudi predlagan S. tem aktom odbora, ki mu botruje odločitev vodstva krščanske demokratične stranke, pa odpade demokratično sporazumevanje. Zaradi tega bodo morali zastopniki opozicijskih strank nujno spreminiti svoj odnos do večine. Oba svetovalca sta predlagala imen prof. Terziana Araya iz Verone. Zastopnik novih prijemov v psihiatriji v izpitni komisiji bi bil, čeprav v manjšini, jamstvo, da bo vse potekalo v redu. KD pa noče niti tega jamstva, ker hoče biti absolutistična. Njeni zavazniki so v podrejenem položaju in molče odobravajo vse kar KD odloča. To sta bili mnogi zastopniki leve opozicije, ki sta ju tako Poletto kot Semola ponovila, potem ko je dr. Chientaroli zavrnil njuna predloga in vztrajal na prvotnem predlogu. Medtem ko so partnerji KD previd-

no molčali (k besedi se niso oglašali niti zastopniki PSDI in SDZ), je načelnik skupine KD dr. Cian dal razumeti, da ne soglašajo s predlogom, a bo spoštoval strankino disciplino. Z njim je bila vsa skupina razen nove. Liberalni svetovalec ni soglašal s predlogom in se je vzdržal glasovanja. Komunisti in socialisti pa so seje dvorano iz protesta zapustili in se niso udeležili glasovanja, ki si ga je končalo z rezultatom, ki si ga je želelo pokrajinsko vodstvo KD.

V prvem delu seje pa je spet prišlo do dolge razprave o resoluciji v prid prosti coni. K besedi so se oglašali svetovalec Waltrich (PSD), Zorzenon (PLD), Poletto (KPD), Lugnani (PSI), Cian (KD), Ferletti (SDZ), Baiocchi (MSI). Medtem ko so socialisti in komunisti predlagali spremembo nekaterih točk v osnutku resolucije, v glavni točki, ki govori o organu, ki naj bi upravljal razdeljevanje koningentov proste cone in bodoči sklad za Gorico, so demokratični zastopniki na svojem predlogu. Po tem naj bi bila imela trgovska zbornica precej večjo vlogo v upravnem odboru proste cone. Očitno je bilo krščanskim demokratom za to, da spremeno to resolucijo, ki jo je v petek sprejel občinski svet v Gorici. Tam so namreč popolnoma podredili vlogo trgovske zbornice. V pokrajinskem merilu pa je na vladi v KD taka skupina, ki hoče osredotočiti čim več oblasti v rokah trgovske zbornice na škodo izvoljenih uprav. O tem vprašanju je bila dosti govorja, po dveh urah debate so se načelnik skupin ločeno sestali in tudi na tem sestanku je bilo treba precej truda, da so našli skupni jezik. Rezultat teh pogovorov je, da je v resoluciji, ki so jo nato izglasovali vsi, razen liberalca, rečeno, da morajo prosto cono upravljati prizadete krajevne uprave (občina Gorica in Sovodnje ter pokrajinska uprava) skupno s trgovsko zbornico, vendarle vsak v svoji pristojnosti: izvoljeni organi naj imajo odločujočo vlogo, trgovska zbornica pa tehnično vodstvo.

Za obirno resolucijo, ki govori o nujnosti omembe proste cone v okviru širše gospodarske perspektive, ki ima svoje težišče v prijažljivih gospodarskih odnosih z Jugoslavijo, so glasovali vsi svetovanci. Liberalci Lugnani in glasovali za točko, ki govori o pristojnosti krajevnih uprav in trgovske zbornice. Fašisti Baiocchi je glasoval proti zaključni točki, ki govori o stikih s Slovenijo. Zastopnica SDZ Ferletti je najprej imela pomisleke o točki, v kateri je govor o finansiranju infrastrukture, ostro je polemizirala z demokratičnim Cianom, ki je nato po glasovanju tudi za to točko (v občinskem svetu sta zastopnika SDZ glasovala proti podobni točki).

Pokrajinski svet se ponovno sestane drevi ob 21. uri.

Uspela stavka

v goriški bolnišnici

Enodnevna stavka, ki so jo proglasili sindikati v goriški splošni bolnišnici v znak protesta proti delu in upravnemu odboru, ki zavlačujeta reševanje njihovih problemov, je včeraj popolnoma uspela.

Sportno združenje «Mladost» v Doberdobi vabi vse člane in prijatelje na

4. OBČNI ZBOR

ki bo drevi ob 20.30 na sedežu prosvetnega društva «Jezero» v Doberdobi.

GORIŠKI DNEVNIK

OSTRA NASPROTSTVA V POKRAJINSKEM SVETU

Komunistični in socialistični svetovalci zapustili iz protesta sejno dvorano

KD je predlagala vse tri člane komisije za ravnatelja umobolnice - Opozicija nima vpogleda v delo komisije - Za predlog KD vsi svetovalci centristične večine

Vse kaže, da rezultata referenduma o razporoki in deželni volitve na Sardiniji nista spametovala goriških demokratov. Vodstvo posoške demokratične stranke je s trmo in pomankanjem demokratičnega čuta ter ustaljenih tradicij prisililo komunistične in socialistične svetovalce, da so v ponedeljek zapustili sejo pokrajinskega sveta. Slo je za glasovanje o imenovanju članov izpitne komisije, ki bo morala preučiti kvalifikacije kandidatov, ki so se prijavili na natečaj za mesto ravnatelja psihiatrične bolnišnice. Predsednik dr. Chientaroli je v imenu celotnega pokrajinskega odbora predlagal imena vseh treh članov izpitne komisije. Komunisti in socialisti so se predlogu uprli, ker je vedno veljalo demokratično pravilo, da so enega člana predlagali svetovalci opozicije in da so bili nato vsi trije člani sporazumno in soglasno izvoljeni. Ker ni predsednik sprejel predlogov svetovalcev Poletta (KPD) in Semole (PSD), so komunistični in socialistični svetovalci zapustili sejno dvorano. V njej so ostali le svetovalci sedanje centristične večine (KD, PSDI, SDZ), liberalci in fašisti.

V glasovanju, ki je sledilo, so dobili kandidati večine Chientaroli, Campaia in Petizoli vsak dvajset glasov, ena glasovnica je bila bela. Liberalni svetovalec ni glasoval. Po glasovanju se pojavlja vprašanje, čigava je bila bela glasovnica: morda kakšnega demokrata, ki ni soglašal z izbiro, morda predsednika, ki ni glasoval zase, ali pa morda fašističnega svetovalca. Ta je sicer po glasovanju na hodniku dejal, da je glasoval za predlagane kandidate.

O tem vprašanju so pričeli govoriti malo pred polnočjo, po več kot dveh urah in pol debate o prosti coni. Predsednik pokrajine je v kratkih uvodnih besedah dejal, da je prišel čas imenovanja komisije, ki naj preuči prošnje in kvalifikacije zdravnikov, ki so se prijavili za natečaj za mesto ravnatelja umobolnice. Po odhodu dr. Pasquija lanji poletji, je začelo ravnateljstvo prevzela prof. Zamparo iz Padove (nekateri v političnih krogih KD v gosti trdijo, da bo prof. Zamparo postal ravnatelj goriške psihiatrične bolnišnice, čeprav so med udeleženci na natečaju drugi zdravniki, ki imajo boljše pogoje). Dr. Chientaroli je nato pregledal dve imeni članov komisije (predseduje ji po zakonu sam predsednik pokrajine). To sta prof. Campaia s tržaške univerze in prof. Petizoli, ravnatelj psihiatrične bolnišnice v Vidnu.

Komunisti Poletto in socialisti Semola sta predlog takoj zavrnili. Dejala sta, da predlog odbora ne spoštuje demokratičnega sočutja v pokrajinski upravi. Ustajala navada je bila, da so v vsakem važnejšem vprašanju vprašali za sodelovanje opozicije, v podobne izpitne komisije je bil izvoljen tudi strokovnjak, ki so ga predlagali opozicijski svetovanci. Tako je bilo pred dvajsetimi leti, takrat je bilo tudi predlagan S. tem aktom odbora, ki mu botruje odločitev vodstva krščanske demokratične stranke, pa odpade demokratično sporazumevanje. Zaradi tega bodo morali zastopniki opozicijskih strank nujno spreminiti svoj odnos do večine. Oba svetovalca sta predlagala imen prof. Terziana Araya iz Verone. Zastopnik novih prijemov v psihiatriji v izpitni komisiji bi bil, čeprav v manjšini, jamstvo, da bo vse potekalo v redu. KD pa noče niti tega jamstva, ker hoče biti absolutistična. Njeni zavazniki so v podrejenem položaju in molče odobravajo vse kar KD odloča. To sta bili mnogi zastopniki leve opozicije, ki sta ju tako Poletto kot Semola ponovila, potem ko je dr. Chientaroli zavrnil njuna predloga in vztrajal na prvotnem predlogu. Medtem ko so partnerji KD previd-

no molčali (k besedi se niso oglašali niti zastopniki PSDI in SDZ), je načelnik skupine KD dr. Cian dal razumeti, da ne soglašajo s predlogom, a bo spoštoval strankino disciplino. Z njim je bila vsa skupina razen nove. Liberalni svetovalec ni soglašal s predlogom in se je vzdržal glasovanja. Komunisti in socialisti pa so seje dvorano iz protesta zapustili in se niso udeležili glasovanja, ki si ga je končalo z rezultatom, ki si ga je želelo pokrajinsko vodstvo KD.

V prvem delu seje pa je spet prišlo do dolge razprave o resoluciji v prid prosti coni. K besedi so se oglašali svetovalec Waltrich (PSD), Zorzenon (PLD), Poletto (KPD), Lugnani (PSI), Cian (KD), Ferletti (SDZ), Baiocchi (MSI). Medtem ko so socialisti in komunisti predlagali spremembo nekaterih točk v osnutku resolucije, v glavni točki, ki govori o organu, ki naj bi upravljal razdeljevanje koningentov proste cone in bodoči sklad za Gorico, so demokratični zastopniki na svojem predlogu. Po tem naj bi bila imela trgovska zbornica precej večjo vlogo v upravnem odboru proste cone. Očitno je bilo krščanskim demokratom za to, da spremeno to resolucijo, ki jo je v petek sprejel občinski svet v Gorici. Tam so namreč popolnoma podredili vlogo trgovske zbornice. V pokrajinskem merilu pa je na vladi v KD taka skupina, ki hoče osredotočiti čim več oblasti v rokah trgovske zbornice na škodo izvoljenih uprav. O tem vprašanju je bila dosti govorja, po dveh urah debate so se načelnik skupin ločeno sestali in tudi na tem sestanku je bilo treba precej truda, da so našli skupni jezik. Rezultat teh pogovorov je, da je v resoluciji, ki so jo nato izglasovali vsi, razen liberalca, rečeno, da morajo prosto cono upravljati prizadete krajevne uprave (občina Gorica in Sovodnje ter pokrajinska uprava) skupno s trgovsko zbornico, vendarle vsak v svoji pristojnosti: izvoljeni organi naj imajo odločujočo vlogo, trgovska zbornica pa tehnično vodstvo.

Za obirno resolucijo, ki govori o nujnosti omembe proste cone v okviru širše gospodarske perspektive, ki ima svoje težišče v prijažljivih gospodarskih odnosih z Jugoslavijo, so glasovali vsi svetovanci. Liberalci Lugnani in glasovali za točko, ki govori o pristojnosti krajevnih uprav in trgovske zbornice. Fašisti Baiocchi je glasoval proti zaključni točki, ki govori o stikih s Slovenijo. Zastopnica SDZ Ferletti je najprej imela pomisleke o točki, v kateri je govor o finansiranju infrastrukture, ostro je polemizirala z demokratičnim Cianom, ki je nato po glasovanju tudi za to točko (v občinskem svetu sta zastopnika SDZ glasovala proti podobni točki).

Pokrajinski svet se ponovno sestane drevi ob 21. uri.

Obnova pročelja sodne palače

Pročelje poslopja sodne palače na križišču ulic Sauri in Filizi so pričeli obnavljati. Delavci tržaškega podjetja so postavili, kot kaže naša slika, v Ulici Sauri veliko železno ogrodje in začeli obnovo fasade. Lani so namreč odkrili s pročelja orecje ometa, ker se je ta pričel krhati in deli ometa so tudi padli na cesto, kar je bilo nevarno za pešce.

Sodno palačo so zgradili še v času avstrijske vladavine, leta 1907. Gradili so jo v času, ko so gradili tudi sodišča v Trstu, Ljubljani in drugod v avstrijskem cesarstvu. Na mestu, kjer stoji danes taka močna palača, ki je, kot pravijo izvedenci, ena najbolj funkcionalnih v Italiji, je bil pred letom 1907 prazen prostor. Tu je bila le majhna baraka, kjer je bila pisarna avstrijske carske uprave. Zaradi tega se je sedanja Ulica Sauri imenovala tudi Ulica Dogana.

Retirana dva mlada tržaška tatova

Nočni podvig sta dva mlada Tržačana zaključila tako, da sta se zbrašila v goriškem zaporu v Ulici Bartolomei, Policijska agencija Otello Bartolomei in Francesco Brusin, ki sta vozila po mestu v patrolnem avtomobilu, sta nekaj minut pred tretjo uro v ponedeljek ponorila opazila pred pokrajinsko palačo na Korzu kako sta se dva mladeniča divje podila z avtom s tržaško registra-

Na petkovi seji občinskega sveta v Gorici so poleg o proračunu nove občinske lekarne v Stančrežu (o tem smo že poročali včeraj) razpravljali tudi o novih tarifah za odnašanje smeti ter o odstopu odbornika Slovenske demokratske zveze Damjana Paulina.

Z večino glasov (proti so glasovali komunisti in MSI, glasovanja so se vzdržali Bianconi (PSDI), Piani (KD) in predstavnik SDZ) so na petkovi seji odobrili stodoletni povisek tarife za odnašanje smeti. Do sedaj je vsaka družina plačevala 4.800 lir letno za odnašanje smeti. Z novim letom pa bo tarifa znašala 9.600 lir.

Glavno poročilo o tem vprašanju je imel odbornik za finance Cuffarini. Le-ta je poudaril, da je povisek bilo nujno, kajti v zadnjih časih so se cene za vse storitve znatno povisale. Odbornik je povedal, da bo kljub temu povisku občinska uprava še vedno imela deficit, kajti le v primeru, da bi se cene za odnašanje smeti povisale, bi občina izenačila stroške. Cuffarini je namizal s tem v zvezi samo nekatere povise storitvam: zavoji iz plastike, ki so lani sko leto štali 25 lir stanejo sedaj 100 lir, povisale so se plače občin-skih uslužbencev, ki odnašajo smeti, povisale so se nadomestni deli tovornjakov, bencin stane sedaj 300 lir liter.

V debato so nato posegli številni svetovalci, Paulin (SDZ) je vprašal, če namerava občinska uprava razširiti to dejavnost tudi v predmestje. Tuzzi (KD) je pozval, da je treba ugotoviti zakaj pride večkrat v samem mestu do zamerjanja pri odnašanju smeti in smo večkrat priča, da v določenih predelih mesta ležijo polne vreče več dni. Dellago (PSI) je dejal, da je treba to dejavnost razširiti tudi v predmestje.

V zadnji točki dnevnega reda so razpravljali o odstopu odbornika Paulina. Prvi je spregovoril župan De Simone, ki je izrazil obžalovanje celotnega odbora ob tem odstopu.

SPREJEL GA JE GORIŠKI ŽUPAN

Direktor jugoslovanskih carin si je ogledal obmejne naprave

Kemala Karabala so spremljali zastopniki novogoriške občine

V ponedeljek je bil v Gorici generalni direktor jugoslovanskih carin Kemal Karabal. Spremljali so ga delegat v zveznem zboru Rudi Šimac, predsednik občinske skupščine in Novi Gorici šušmelj in predsednik izvršnega odbora skupščine dr. Mozetuč. V Gorici so jugoslovanske goste sprejeli župan De Simone, občinski odborniki, predsednik trgovske zbornice Lupieri in predsednik pokrajinske uprave Chientaroli.

Jugoslovanskim gostom so pokazali gradbišče na Tržaški cesti in na avtocestnem priključku Vileš - Gorica. Direktor jugoslovanskih carin Karabal je poudaril, da niso jugoslovanske oblasti spremeni protnega načrta o gradnji carinskih infrastruktur na goriškem mejnem prehodu. Denar za gradnjo obmejnih naprav je že več časa na razpolago in ga bodo uporabili, ko bo urejeno vprašanje odprtja novega mednarodnega prehoda. Znano je namreč, da je jugoslovanska vlada poslala že pred dvema letoma italijanski noto, v kateri se zavzema za odprtje novega mednarodnega prehoda prve kategorije na avtocesti, italijansko zunanje ministrstvo

pa ni doslej na noto odgovorilo. Od tod tudi vzrok, da niso Jugoslovanci vložili denarja v gradnjo obmejnih naprav.

Karabal je tudi poudaril, da so odnosi med italijansko in jugoslovansko carino zelo dobri in da obstaja široko razvito sodelovanje. Izrekel je željo, da bi se odprta vprašanja za odprtje mednarodnega prehoda čimprej rešila v korist goriškega in novogoriškega gospodarstva.

Še danes vpisovanje v trgovsko šolo

Še danes dopoldne se lahko vpiše v slovensko trgovsko šolo v Ulici Vittorio Veneto. Da se vpišejo pozvamo zlasti tiste bivše dijake tretjega razreda te šole, ki mislijo nadaljevati študij in dobiti petletno diplomu, ki jim bo omogočila vpis na univerzo. Z diplomom slovenske trgovske šole je tudi možna hitra zaposlitev v goriških trgovskih podjetjih.

ZADNJA SEJA PRED POLETNIMI POČITNICAMI

Občinski svet v Gorici je soglasno sprejel ostavko predsednika SDZ v odboru Paulina

SDZ je iz odbora izstopila zaradi gradnje infrastrukture pri Štančrežu - Za sto odstotkov bo od 1. jan. 1975 dražje odnašanje smeti

Na petkovi seji občinskega sveta v Gorici so poleg o proračunu nove občinske lekarne v Stančrežu (o tem smo že poročali včeraj) razpravljali tudi o novih tarifah za odnašanje smeti ter o odstopu odbornika Slovenske demokratske zveze Damjana Paulina.

Z večino glasov (proti so glasovali komunisti in MSI, glasovanja so se vzdržali Bianconi (PSDI), Piani (KD) in predstavnik SDZ) so na petkovi seji odobrili stodoletni povisek tarife za odnašanje smeti. Do sedaj je vsaka družina plačevala 4.800 lir letno za odnašanje smeti. Z novim letom pa bo tarifa znašala 9.600 lir.

Glavno poročilo o tem vprašanju je imel odbornik za finance Cuffarini. Le-ta je poudaril, da je povisek bilo nujno, kajti v zadnjih časih so se cene za vse storitve znatno povisale. Odbornik je povedal, da bo kljub temu povisku občinska uprava še vedno imela deficit, kajti le v primeru, da bi se cene za odnašanje smeti povisale, bi občina izenačila stroške. Cuffarini je namizal s tem v zvezi samo nekatere povise storitvam: zavoji iz plastike, ki so lani sko leto štali 25 lir stanejo sedaj 100 lir, povisale so se plače občin-skih uslužbencev, ki odnašajo smeti, povisale so se nadomestni deli tovornjakov, bencin stane sedaj 300 lir liter.

V debato so nato posegli številni svetovalci, Paulin (SDZ) je vprašal, če namerava občinska uprava razširiti to dejavnost tudi v predmestje. Tuzzi (KD) je pozval, da je treba ugotoviti zakaj pride večkrat v samem mestu do zamerjanja pri odnašanju smeti in smo večkrat priča, da v določenih predelih mesta ležijo polne vreče več dni. Dellago (PSI) je dejal, da je treba to dejavnost razširiti tudi v predmestje.

V zadnji točki dnevnega reda so razpravljali o odstopu odbornika Paulina. Prvi je spregovoril župan De Simone, ki je izrazil obžalovanje celotnega odbora ob tem odstopu.

SVEČANOST NA JEZERSKEM VRHU NA LOVČENU V ČRNI GORI

Spomenik velikemu pesniku borbe in svobode Njegošu

Vladika in pesnik, ki je umrl pri samih 38 letih, je bil tudi po smrti preganjan - Avstrijci so ga na silo prekopal - Šele sedaj je dobil dostojen dom

V nedeljo so ob navzočnosti predstavnikov najvišjih jugoslovanskih zveznih oblasti, predstavnikov republiške vlade SR Črne gore, predstavnikov jugoslovanskih akademskih in umetniških inštitucij, jugoslovanske ljudske armade in raznih drugih organizacij in ustanov svečano odprli na Lovčenu mavzolej črnogorskega vladarja, cerkvenemu dostojanstveniku ter pesniku Petru Petroviću Njegošu. Gre za mavzolej - spomenik, ki so ga postavili prav na mestu, kjer je veliki črnogorski državnik in pesnik želel biti pokopan. Petar II. Petrović Njegoš, ki se je rodil 1813 in umrl od tuberkuloze 1851, je kot vladika veliko potoval in bil dvakrat tudi v Trstu, namreč tedaj, ko je potoval v Petrograd. Sicer pa je bil velikokrat tudi v Italiji, kjer se je zdravil. Kot pesnik je opeval v glavnem svojo Črno goro, najbolj znan njegov spev je *Gorski venec*, ki je bil preveden na številne jezike, tudi v italijansko.

Ne bomo se na dolgo ustavljali pri življenjepisju velikega državnika in pesnika, ki je predstavljale majhen narod, pač pa se bomo ustavili pri njegovi osebnosti zgodovini, pri zgodovini človeka, ki je bil izredno tenkočuten in je hotel dati svojemu ljudstvu čim več, tako da ni tožil nad svojo boleznijo, pač pa nad tem, da bo tudi po njegovi smrti črnogorski narod ostal narod siromakov, ker mu on more pomagati. Ko se je njegova bolezen - tuberkuloza - začela oglašati močneje in je zato moral pogosto v Boko Kotorsko, kjer je klima bolj povoljna kot na Cetinju ali ko je moral na zdravljenje v Italijo, je vedno tožil nad tem, da mora zapustiti Cetinje. Ves čas ali bolje čedalje bolj intenzivno je razmišljal o tem, kaj bo, ko bo on umrl in ko "položijo" moje Črne gore bo postal še težje. Da je svojo usodo stalno povezoval z usodo svojega "majhnega hrabrega in trpinčnega naroda" pričajo njegove besede, ki jih je izgovoril, ko se je v Neaplju pogovarjal z nekim angleškim lordom. Tedaj je rekel:

«MOJI STIHI SO ŽALOSTNI...»

«Moji stihji so žalostni. Ne bom jih več pisal. Pred katerim vidim nagrobno ploščo, na kateri je napisano: «Tu leži črnogorski vladika, ki je umrl in ni dočkal, da bi videl rešitev svojega naroda. Ko prispete v bogati London, ko boste o tem govorili prijateljem in jim boste pokazali mojo sliko, jim ne recite, da je to vladar nekega srečnega naroda pač pa jim recite, da je to mučenec nekega za svobodo mučenčnega naroda...»

In ta lenočuti vladar in pesnik ter cerkveni dostojanstvenik je želel biti pokopan na vrhu najvišje črnogorske gore - na Lovčenu. Sam je določil mesto svojega groba in ko so mu črnogorski vojvode, ki so bili z njim na Lovčenu, ugovarjali, da bi on ne smel biti pokopan na Lovčenu, pač pa kot škof, kot cerkveni poglavar Črne gore na Cetinju, je udaril s palico po kamnu in ponovil: «Ko umrem, me boste tu pokopali!»

Pet let preden je Petar II. Petrović Njegoš umrl, je dal na vrhu Lovčena zgraditi majhno cerkvico, posvečeno sv. Petru, njegovemu svetniku. Ta cerkev naj bi bila tudi njegova grobnica. To je storil zato, ker se je bal, da bi črnogorski ne uslišali njegove želje. In ko je 19. oktobra 1951. leta star komaj 38 let, umrl, so ga najprej pokopali v majhni cerkvi v cetinjskem samostanu in šele štiri leta pozneje prenesli njegove posmrtno ostanke na Lovčenu. Milorad Medaković, pokojnikov osebni tajnik, je takole opisal Njegošev drugi pogreb:

«V petek zjutraj so v cerkvi odprli grob pokojnega vladike Petra II. Potegnili so iz groba krsto, ki je ostala v cerkvi do sobote zjutraj. Ob zori v soboto so se oglašili zvonovi in topovi, da bi obvestili narod, naj se zbere na pogreb. Dva visoka cerkvena dostojanstvenika in dvajset duhovnikov ter dva diakona so se v cerkvi obklesli v svečane cerkvene obleke in odšli

molitve. Ob sedmi uri so odšli iz cerkve posmrtno ostanke. Pogrebni sprevod je bil velik in se vil skozi dvorišče knežjega dvora. Ko so dvignili krsto s posmrtnimi ostanki, so ponovno zavonili zvonovi in pokazal na vrh knežje dvorice. Na vrhu dvorice so postavili grob, ki je bil v obliki črnogorskega grba. Na grobu so postavili napis: «Njegoš, ki je bil v obliki črnogorske grbine, vzravnane človeku je dodal naslednje: «Temu Njegošu, velikanu, pesniku 'borbe neprestane' - ter vizionarju, smo postavili ta spomenik na Lovčenu, pa čeprav smo prepričani, da je največji spomenik Petru Petroviću Njegošu in njegovim stritarjem ter svobodarskim hotenjem - svobodna Črna gora v svobodni skupnosti enakopravnih narodov in narodnosti socialistične in nevrščene Jugoslavije.»

Ob izidu «zamejskega zemljevida»

Sicer zelo potrebna, žal pa dokaj površna publikacija

Mladinska knjiga v Ljubljani je s finančno pomočjo Raziskovalne skupnosti Slovenije in Sklada Borisa Kidriča izdala dvojezični zemljevid dr. Jakoba Medveda Furlanije-Juljske krajine. Karta je bila pripravljena v Institutu za geografijo univerze v Ljubljani, za kartografsko obdelavo in tehnično izvedbo je poskrbel Geodetski zavod SRS, za tisk pa Institut za geodezijo in fotogrametrijo pri FAAG v Ljubljani. Karta pomeni, da je pri rojstvu tega zares potrebnega zemljevida sodelovala cela vrsta znanstvenikov in strokovnjakov. Zraven tega je avtor imel še dva posveta na prvorinskih tleh s predstavnikov zamejstva. Splošna ugotovitev: zemljevid je bil nujno potreben; napravljen je v lepem tisku, v mehkih barvah, z

«Zamejski zemljevid»

Kariatidi — Črnogorki ob vnosu v mavzolej. Njuna velikost je razvidna v primerjavi z delavcem na lestvi

ustanovitvijo avtonomne dežele. Furlanija (Friuli) v italijanski pomeni ozemlje, ki je bilo priključeno Italiji skupaj z Venetom (Benečansko, Benečija, Benečija) leta 1866; obsegala je tedaj in tudi pozneje največje italijansko pokrajino (provincio) Viden in v njej vključeno Beneško Slovenijo. Danes Furlanija v svojem upravnem obsegu zajema vidensko in mlaško pordenonsko pokrajino, ki se je pred nekaj leti osamosvojila od videnske in ji tako zmanjšala prvotni obseg. Drugi del enotne dežele se je v italijanski imenuje Venezia Giulia. Izraz je nekoč veljal za novo pridobljeno pokrajino po prvi svetovni vojni (Gorica, Trst, Istr, Reka, Zadar), ima pa že staro etimologijo, saj je v skladu z italijanskimi identifikacijskimi težnjami, že pred več kot sto leti skoval gorški filolog judovskega rodu G. Isaia Ascoli po zgledu na «Venezia Tridentina» (Tridentinska Benečija - Tridentinsko in Južna Tirolska) in na «Venezia Euganea» (Veneto); na italijanskem severovzhodu naj bi bile tako tri Venezije ali po naše Benečije. Pod fašizmom je obstajala ustanova, ki je na silo odklopuvala slovenska posvetila in nanje naseljevala Italijane, Ente di rinascita per le Tre Venezie, Slovencem in Hrvatim se je zdel pojem Venezia Giulia tako politično vsiljen, da so ga začeli prevajati tako, da so izraz Benečija (Venezia) zamenjali - ne dobesedno prevedli - z izrazom krajina. To je bilo že kmalu po prvi vojni, toliko bolj pa še po zadnji vojni, ko je v slovenski in jugoslovanski publicistici in sploh v javni uporabi prevladal izraz Juljska krajina (fr. La Marche Julienne, ang. The Julian March, rusko Julskaja krajina). Le Italijani so se držali svoje Venezie Giulie, Juljske Benečije, ki je nastopala in se nastopa v vseh italijanskih uradnih prevodih v slovenščino (zapisniki, vestniki, razglasi...). Danes «Benečija» pogosteje kot «krajina» pišejo le redki zamejci, morda bi se celo dalo reči, da razlika v pisanju odseva neko nazorsko usmeritev, a so seveda tudi tu izjeme. Vsekakor se «Benečija» vedno bolj umika «krajini». V italijanski izraz Regione Giulia včasih srečamo v znanstvenem izražanju, ko gre za kake geološke ali geografske obravnave, in takrat bi ta pojem morali v slovensčino prevesti pravzaprav Juljska regija, ne pa krajina ali dežela. «Regione Giulia» v pomenu Juljske krajine so prva leta po vojni uporabljale edino politične organizacije, na primer «Partito comunista della Regione Giulia». Juljska krajina (Venezia Giulia) kot drugi del naslova avtonomne dežele Furlanije-Juljske krajine je danes tisti ostanek predvojne Juljske krajine, ki jo predstavljata zelo zmanjšani pokrajini Trst in Gorica. Seveda je vse to nekoliko zmotljivo, vendar bi si vsaj strokovnjaki morali biti na jasnem. Da pa temu ni tako, nam ne spričuje le zavedni zemljevid, ampak lahko podobno nejasnost in zmedo zasledimo tudi v prispevkih raznih gledaliških strokovnjakov in umetnostnih kritikov (Delo, Sinčeva). Avtor zemljevida bi se bil izognil vsem tem zankam (ki so ljubljanski specialistom očito predrli oreh), če bi bil zapisal «... V TRZASKI, GORISKI IN VIDENSKI POKRAJINI», saj pordenonska tako ne pride v poštev in je na zemljevidu tudi ni. Kajti če bo šlo tako naprej, bomo morda nekega dne slišali ali brali, da je Furlanija, Juljska krajina in Juljske Benečije! Saj pojme kot dežela in pokrajina je tako radi zamenjavo slovenski osrednji časniki. Tudi v obravnavanem zemljevidu piše v legendi «Pokrajinske meje - Confini di Regione». Avtorji zemljevida bi lapso v naslovu morebiti nekoliko popravili s pojasnilom, da so z Benečija mislili poudariti Beneško Slovenijo, ki ji domačini, tudi ljudje v Soški dolini enostavno pravijo Benečija. A v takem kontekstu (upoštevajoč italijanski del naslova) je to naše narodno ozemlje že vključeno v Furlanijo.

TOMAZ PAVSIČ (Nadaljevanje sledi)

Lepotičenje temnopoltih žensk

NEW YORK, 30. — O ženski ne obstaja študije, knjige, revije in številne publikacije. Vendar skoraj vse tovrstne tisk obravnava le belopolto žensko. To je do neke mere razumljivo, ker je bila doslej le belopolta ženska toliko bogata, da si je privoščila intenzivnejšo nego, vtem ko je temnopolta ženska temen polt celo za življenje. In to tudi v bogatih ZDA, za katere smo končno uvideli, da niso bile vedno in da še danes niso za vse bogate. Pred časom pa so v Manhattanu odprli lepoti salon za — črnce. Ker temnopolta ženska, tudi tista, ki je toliko premogla, vse do sedaj ni dala veliko na lepotičenje, je sleherni zadevna ideja, ki se uvaža v tem salonu, maleone revolucionarna. Lastnik salona James Farabee trdi, da imajo temnopolte ženske vrsto zelo kočljivih problemov, ki so seveda vezani za njihovo polt. Da bi mogli odgovoriti na te probleme, je Farabee moral tudi v druge dežele, da se je specializiral. «Daily News», ki je nisal o tem salonu in navedel nekaj mnenj, trdi, da so si številne črnce pokvarile svojo zunanost zato, ker so se napačno negovale, ker pač niso vedele, da njihova polt zahteva drugačno nego kot bela polt. Nadejale so si mnoge črnce pokvarile lase, ker so si jih «preveč ilikale». James Farabee, ki ima že dolge izkušnje v tem, trdi, da ima črnopolta ženska veliko težav z očesnimi mošnjicami. Ugotavlja namreč, da temnopolnim ženskam prej popustijo mišice okoli oči z vsemi ustreznimi posledicami.

RAADIO VIZIJA

SREDA, 31. JULIJA 1974

- ITALIJANSKA TELEVIZIJA PRVI KANAL**
- 18.15 Program za mladino
 - 18.45 DRUSČINA SINJEGA GALEBA
 - 19.15 SPORTN. DNEVNIK
 - 20.00 DNEVNIK
 - 20.40 L'APCALISSE DEGLI ANIMALI
 - 21.45 SPORTNA SREDA
 - 22.40 UNO+UNO = DUO
 - 23.00 DNEVNIK
 - Danes v parlamentu in Vremenska slika
- DRUGI KANAL**
- 20.30 DNEVNIK
 - 21.00 IL MAESTRO DI VIGEVANO

- JUGOSLOVANSKA TELEVIZIJA**
- 19.10 OBZORNIK
 - 19.25 Družina Smola, serijski risani film
 - 20.00 Kaj je novega
 - Zabavno glasbena oddaja
 - 20.20 Od zore do mraka: sodelovanje
 - 20.45 Risanke
 - 21.00 DNEVNIK
 - 21.35 PSI IN LJUDJE
 - PSI in ljudje je omnibus treh zgodb in govori o pasji zvestobi
 - Prva zgodba nosi naslov GOL V TRNJU
 - Santala se na poletnem sprehoju ustavi ob reki in se sleče
 - Smeh žensk na mimoidočem vozu ga prisili, da skoči v vodo
 - Dama s tremi dekletji se pojavi na bregu. Dekleta plavajo stran, doma pa golega Santalo zapelje. Leto je nato prisiljen vrniti se v vodo in počakati, da ženske odidejo. Toda ko so ženske že stran, se pojavi nova voza - nekeli hudi pes. Santala psu zbeži in se zateče za robidlo, od koder gleda, kako pes odnaša njegovo obleko v vodo. Voz z ženskami se vrne in ko ga ženske vidijo golega, ga prično dražiti, vendar jih pes nečesa. Santala skuša spraviti nase vsaj kos obleke, toda pes se vrne in Santala se spusti v jok. Njegove solze psa ganejo, da mu vrne obleko.
 - Druga zgodba nosi naslov DIVJI TONY.
 - Tony plete košare in ujamne mladega psa, da bi ga zadavil.
 - Sosed pa psa reši in ga pelje h gospodarju. Gospodar, ki je po poklicu profesor in slikar - največ, se preveč posveti svojemu modelu, topi Zuzani, zato mu pes spet uide. Tony išče psa in Zuzano, toda zaman. Nekega dne pes spet uide in začne ga iskati profesor. Ko pride k Tonyju, je v njegovi pecici peče odojek in jezni profesor misli, da se to njegov pes. Vzame odojka in ga zakopije. Prav tedaj pride psiček ves blaten domov. Napako bo treba popraviti. Zato profesor povabi Tonyja in Zuzano na dom, kjer se ga napijejo in postanejo prijatelji.
 - Tretja zgodba nosi naslov PASJA ZVESTOSTA.
 - Soboslikar Havelka ljubi lov, od časa do časa pa ga pes Argo spremlja tudi v gostilno. Nekega dne se prepiti Havelka prepira s kmetom Pavelko. Prepirata se, kdo izmed njiju je bolj šilovec. V dokaz svojih sposobnosti Havelka navaja odojke svojega psa. Pavelka ga zato prsi, naj mu psa proda. Havelka najprej odkloni, nato pa v pianosti izroči psa Pavelki in zaspi. Ko se naslednjega jutra zbudi, se zave, kaj je storil. Da bi napako popravil, se odloči, da skrivaj obišče svojega psa. Pes Argo z novim gospodarjem ni zadovoljen. Zato Havelka predlaga, naj dvoojko odloči o tem, čigav bo pes. Pes Argo brani svojega pravega gospodarja, kmet pa zvestega psa v jezi ubije. Soboslikar se za psa skuša maščevati, vendar ni ma poguma, da bi kakorkoli reagiral. Z mrtvim psom v naročju zamuti kmeta in se odpravi domov

- KOPRSKA BARVNA TELEVIZIJA**
- 21.00 Otroški kotichek: RISANKE
 - 21.15 DNEVNIK
 - 21.30 KOMU JE POTREBEN VASKA?
 - 22.30 Gostje pri «slovenski popevki»: ANSAMBEL, DESIGN

- TRST A**
- 7.15, 8.15, 13.15, 14.15, 20.15 Poročila; 7.05 Jutranja glasba; 11.35 Orodine z vami; 13.30 Glasba po željah; 17.00 Program za mladino; 18.15 Umetnost in prireditve; 18.30 Koncert; 18.55 Pevec in orkester; 19.10 Higiena in zdravje; 19.20 Zbor in folklor; 20.00 Sport; 20.35 Simfonični koncert; 21.50 Nove knjige; 22.10 Pesmi brez besed.
- TRST**
- 12.15 Deželne kronike; 14.40 Tretja stran; 15.10 «El calcio»; 15.40 Med prijatelji operne glasbe; 16.35 Kulturni pregled; 19.30 Deželne kronike.
- KOPER**
- 7.30, 8.30, 12.30, 14.30, 17.30, 18.30, 19.30, 20.30 Poročila; 7.15 Glasba za dobro jutro; 8.40 Jutranja glasba; 10.10 Otroški kotichek; 10.45 Nasveti in glasba; 11.20 Od melodije do melodije; 12.00 Glasba po željah; 14.00 Plošče; 15.00 Pisan glasbeni spored; 17.40 Pevci lahke glasbe; 18.00 Poletje in ml; 18.45 Pojeta Betty in Bob; 19.00 Progressiva glasba; 20.00 Iz priljubljenih oper: Bellini, Leoncavallo, Offenbach in Mascagni; 20.30 Prenos RL; 21.00 Literarna oddaja; 22.15 Stara glasba; 23.35 Glasba za lahko noč.
- NACIONALNI PROGRAM**
- 7.00, 8.00, 13.00, 15.00, 20.00 Poročila; 6.30 in 7.10 Jutranja glasba; 8.30 Popevke; 9.00 Vi in jaz; 11.30 Izbrane stare in nove plošče; 12.10 Četrty spored; 14.40 Radijska nadaljevanja; 15.00 Program za mladino; 16.00 Sončnica; 17.05 Komorna, operna in simfonična glasba; 19.30 Filmska glasba; 20.00 Sodobno slovensko gledališče; 21.05 Plošče; 22.00 Nove ital. pesmi; 22.20 Ponovno na sporedu.
- II. PROGRAM**
- 7.30, 8.30, 13.30, 15.30, 19.30 Poročila; 7.40 Pevci lahke glasbe; 8.40 Kako in zakaj?; 8.55 Melodrama; 9.30 Radijska nadaljevanja; 9.45 Plošče za poletje; 10.35 Program z Mikom Bongiorno; 12.40 Opravičevanje; 13.35 Program dveh komikov; 13.50 Kako in zakaj?; 14.00 Plošče; 15.00 Nemogoče intervjuji; Mozart; 15.40 in 17.40 Glasbeno-govorni program; 18.35 Zgodovina ital. popevke; 19.55 Plošče; 21.20 Program dveh komikov.
- III. PROGRAM**
- 8.25 Bartokove skladbe; 9.30 Koncert za začetek; 10.30 Velike interpretacije: «Gioconda»; 11.40 Plošče resne glasbe; 12.20 Sodobni ital. glasbeniki; 13.00 Glasba skozi čas; Španska glasba; 14.30 Beethovnovi oratoriji; «Kristus na Oljčni gori in Schützov oratorij «Sedem Kristusovih besed na križu»; 15.50 Umetovir; 16.00 Domače pesmi; 17.40 Glasba izven programa; 18.25 Ping pong; 18.45 Pregled kulturnega življenja; 19.25 Velika Britanija in Evropa; 19.55 Mozartova opera «Figaroova svatba».
- SLOVENIJA**
- 7.00, 8.00, 11.00, 13.00, 14.00, 16.00, 20.30 Poročila; 7.50 Rekreacija; 9.10 Glasbena matineja; 10.05 Počitniški pozdravi; 10.35 Znanje melodije; 11.15 Uredniški dnevnik; 12.20 Z nami doma in na poti; 13.30 Kmetijski nasveti; 13.40 Od vasi do vasi; 14.30 Priporočajo nam...; 15.10 Slov. narodne; 16.40 Glasbeni drobci; 17.00 «Leta vrtuljaki»; 18.10 Operni koncert; 19.00 Aktualnosti; 19.20 Zvoki današnjih dni; 19.45 Naš govt; 20.00 Lahko noč, otroci!; 21.00 Simfonični orkester; 23.15 S festivalov jazz; 00.05 Z. Kvedrova: Moja prijateljica; 00.15 Revija jug. pevcev.

CIRIL GALE: OBROČ SMRTI

MARKO POJDI OKROG GRICA IN JIH ZASUJ Z BOMBAMI!

NEMCI SO SE VRGLI NA TLA...

PREKLETA BANDITA! NA ODPRTEM TERENU STA NAS ZASACILA!

HITRO V AKCIJO, MARKO! OPRAVITI MORAVA Z NJIMI, KER LAHKO ODKRIFEJO NAS TABOR!

VČERAJ SE JE V RIMU ZAČELO ITALIJANSKO ATLETSKO PRVENSTVO

Nobenih novosti v prvem dnevu finalnih nastopov

Positiven nastop Tržačana Zecchia v metu krogle

RIM, 30. — Danes se je pričelo italijansko državno prvenstvo v atletiki. To prvenstvo bi moralo služiti, da bi preverili dejansko moč italijanskih atletov pred evropskim prvenstvom, vodenstvo italijanske reprezentance pa bi moralo pokazati tiste atlete, ki si najbolj zaslužijo mesto v reprezentanci. Vse to pa se ni uresničilo. Letošnje atletsko prvenstvo je bilo formalnost, saj na njem ne nastopajo mnogi najboljši italijanski atleti. Aresse je sledil tekmovalcu s tribuna zaradi znane operacije na nogi. Del Buo no mu je delal družbo. V zadnjem trenutku ni nastopil niti svetovni prvak v metu krogle, Marcello Fiasconaro. Izmed velikih se je pojavil na tekališču le Pietro Mennea, ki se je za lahkoto uveljavil.

Prvi dan tekmovalja je bilo na rimskem olimpijskem stadionu izredno vroče, kar je nemalo motilo atlete in atletinje. Rimski stadion v tem času popravljajo tako, da bo za bližnje evropsko prvenstvo opremljen z novimi zaletišči in elektronskimi semafori.

Prvi naslov državnega prvaka je letos osvojil metalec krogle Flavio Aste. Ta je po zanimivem boju le za 5 cm premagal novega italijanskega rekorderja Gropellija. Rezultat 18,54 m je sicer boljši od lanskega dosežka na državnem prvenstvu, v mednarodnem merilu pa še vedno ne pomeni ničesar. V tem tekmovalju moramo omeniti pozitiven nastop komaj 16-letnega Tržačana Bruna Zecchia, ki se je z metom 15,91 uvrstil na odlično sedmo mesto.

Izredno skromno je bilo tudi tekmovalje v ženskem metu diska. Zmagala je lanska prvakinja Scaglia z metom pod 50 m. Sedemvredna tekmovalka ni dosegla niti 40 m, kar jasno pravi o hudi krizi v tej panogi.

V prvem dnevu so bili na spore-

Franco Aresse sledi italijanskemu prvenstvu le kot gledalec

du tudi kvalifikacijski teki na 110 m z ovirami. Po pričakovanjih so se Buttari, Liani in Werth uvrstili v finale. Če ne bo prišlo do velikega presenečenja, bi moral osti prihodnji državni prvak prav eden izmed teh treh atletov. Trenutno ima največ možnosti Buttari, kajti lani prvak Sergio Liani je že precej utrujen.

V ženskem metu na 100 m z ovirami ni prišlo v kvalifikacijah do presenečenja. Bottiglieri, Battaglia in Ongar so prebrčljivo zmagale v svojih skupinah. Edina, ki bi jih lahko ogrozila je mlada, 16-letna Lombardo. V tej disciplini je nastopila tudi Tržačanka Pierjeva, ki je v prvem izločilnem teku pri preskoku druge ovire nerodno padla.

V finale teka na 110 m z ovirami so se uvrstile: Bellacanza, Rigodanza, Battaglia, Ruschetta, Ongar, Lombardo, Bottiglieri in Monteforte.

V finale teka na 200 m za ženske so se uvrstile: Grassano, Orselli, C. Molinari, G. Molinari, Carli, Nappi, Niccieti in De Ceschia.

V tekmovalju v skoku v višino za ženske je po predvidevanjih zmagala Sara Simeoni. Simeonijeva

je preskočila 180 cm in ni imela resnih nasprotic.

REZULTATI

Met krogle moški (finale):

1. Aste 18,54 m
2. Gropelli 19,49 m
3. Sorrenti 17,41 m
7. Zecchi 15,91 m

Met diska ženske (finale):

1. Scaglia 48,74 m
2. Calcini 46,46 m
3. Zambon 44,84 m

Skok v višino ženske:

1. Simeoni 180 cm
2. Dettamanti 175 cm
3. Grassi in Bertoldi 170 cm

NOGOMET

ZAGREB, 30. — V zadnji tekmi nogometne turnirja, veljavne za pokal «Polete 74», je Dinamo premagal Crveno zvezdo s 4:1. Kljub porazu je osvojila pokal Crvena zvezda zaradi boljše razli-

ke v golih. Na tekmi je prišlo do hudih grobotov, zaradi česar je sodnik izključil tri igralce Crvene zvezde in enega nogometaša Dinama.

BEOGRAD, 30.

*** Predstavnik jugoslovanske nogometne zveze so se dogovorili s predstavniki JRT, da bo televizija neposredno prenašala po eno tekmo nogometnega prvenstva iz vsakega kola. 10. oktobra bo po televiziji prenos tekme med Dinamom in Olimpijo.

ATLETIKA

OSLO, 30. — Američan Rick Wohlhuter je postavil na atletskem tekmovalju, veljavnem za memorial Martina Luthra Kinga, nov svetovni rekord v metu na 1000 m. Progo je pretekel v 2'13"9. Prejšnji najboljši dosežek je pripadal južnemu Afričanu Malanu s časom 2'16"1.

ZA DOLOČITEV IZZIVALCA BOBBYJA FISCHERJA

Septembra dvoboj med Karpovom in Korčnojem

Sovjetska veleojstra se bosta prvič srečala 16. septembra v Moskvi

MOSKVA, 30. — Sovjetska tiskovna agencija Tass je sporočila, da se bo 16. septembra pričel v Moskvi šahovski dvoboj med sovjetskimi veleojstrama Anatolijem Karpovom in Viktorjem Korčnojem za določitev izizvalca svetovnega šahovskega prvaka, Američana Bobbyja Fischerja. Na dvoboju bodo odigrali predvidoma 24 partij. Zmagal bo tisti šahist, ki bo prvi osvojil pet zmag. Če ne bo nobeden od obeh veleojstrov dosegel v 24 partijah pet zmag, bo postal izizvalec svetovnega prvaka tisti, ki bo največkrat zmagal. V primeru pa, da bo imela Karpov in Korčno enako število zmag, bo zmagovalca dvoboj določil žreb.

Sodnik moskovskega dvoboja bo belgijski veleojster O'Kelly, kateremu bo pomagal sovjetski veleojster Flohr.

Zmagovalca dvoboja se bo srečal s svetovnim prvakom Fischerjem. Ameriški šahist pa je izredno muhav in bi prav lahko odpovedal dvoboj za svetovno prvenstvo. V takem primeru bi postal novi svetovni prvak zmagovalec srečanja med Karpovom in Korčnojem.

TENIS

DAVISOV POKAL

SZ-ČSSR 3:2

DONJECK, 30. — Sovjetska zveza je povsem nepričakovano odpravila češkoslovaško s 3:2 v konskem evropskem finalu B skupine Davisovega pokala. Češkoslovaški igralci so namreč že vodili z 2:1 in kazalo je, da bodo premagali Sovjete. V zadnjem boju sta se spoprijela Kukulja in Pala. Srečanje so morali prvi dan prekiniti pri stanju 6:3, 4:4 zaradi teme. Naslednji dan pa je Sovjet Kukulja s 3:2 in po izenačenem boju (6:3, 4:6, 6:4, 2:6, 6:4) odpravil Čehoslovake in s tem odločilno pripomogel k zmagi SZ.

Prihodnji nasprotnik SZ bo Indija. Srečanje bo oktobra meseca.

LJUBLJANA, 30. — V petek, 2. avgusta, se bo začel v Ljubljani kvalifikacijski turnir, veljavne za ženski mladinski teniški pokal Sotije. Ostala dva kvalifikacijska turnirja bosta v Bournemouthu in v

ODBOJKA

Prihodnje leto v Jugoslaviji člansko evropsko prvenstvo

Mladinsko evropsko prvenstvo pa bo v Zahodni Nemčiji

Prihodnje leto bo evropsko odboj-karsko prvenstvo tako pri članicah kot tudi pri članih ter v obeh mladinskih konkurencah. Pretekli teden so bile v Rimu izrečane kvalifikacijske in izločilne skupine za oboje prvenstvo. Kot je znano, se bodo člani in članice spoprijeli za naslov evropskega prvaka v Jugoslaviji od 18. do 25. oktobra, mladinsko prvenstvo pa bo v Zahodni Nemčiji od 26. julija do 3. avgusta. Kvalifikacijske turnirje pa bodo morali odigrati od 1. aprila do 31. maja.

Posamezne izločilne skupine so bile tako določene:

ČLANI

1. skupina: Jugoslavija, Poljska, Madžarska ter zmagovalec 5. kvalifikacijske skupine (Italija, Švica in Portugalska).
2. skupina: SZ, Vzh. Nemčija ter zmagovalec 1. in 4. kvalifikacijske skupine (Bolgarija, Turčija oz. Grčija, Izrael in Francija).
3. skupina: Češkoslovaška, Romunija ter zmagovalec 3. in 2. kvalifikacijske skupine (Zah. Nemčija, Luksemburg ter Nizozemska, Španija, Finska in Avstrija).

ČLANICE

1. skupina: Jugoslavija, Nizozemska in Vzh. Nemčija ter zmagovalec 5. kvalifikacijske skupine (Zah. Nemčija, Francija in Finska).
2. skupina: SZ, Bolgarija ter zmagovalec 1. in 4. kvalifikacijske skupine (Portugalska, Švica oz. Romunija in Španija).
3. skupina: Češkoslovaška, Poljska ter zmagovalec 2. in 3. kvalifikacijske skupine (Italija, Avstrija ter Izrael in Belgija).

MLADINCI

1. skupina: Zah. Nemčija, Bolgarija in Nizozemska ter zmagovalec 5. kvalifikacijske skupine (Francija, Škotska in Belgija).
2. skupina: Italija in SZ ter zmagovalec 1. in 4. kvalifikacijske skupine (Jugoslavija, Madžarska ter Vzh. Nemčija, Danska in Avstrija).

3. skupina: Češkoslovaška, Poljska ter zmagovalec 2. in 3. kvalifikacijske skupine (Romunija, Turčija ter Izrael, Španija).

MLADINKE

1. skupina: Zah. Nemčija, Romunija in Bolgarija ter zmagovalec 5. kvalifikacijske skupine (Francija in Škotska).
2. skupina: SZ in Nizozemska ter zmagovalec 1. in 4. kvalifikacijske skupine (Jugoslavija, Turčija, Madžarska ter Vzh. Nemčija in Švedska).
3. skupina: Češkoslovaška, Poljska ter zmagovalec 2. in 3. kvalifikacijske skupine (Italija, Švica ter Belgija in Danska).

SKUPNO POROČILO ŠPORTNIH ZDRUŽENJ

Proti kritju stroškov klubov z denarjem iz javnih sredstev

Občinska uprava v Pescari dala 100 milijonov za profesionalni nogomet

RIM, 30. — «Kljub kritikam in avtoritarkam, ki so si sledile po zaključnem svetovnem nogometnem prvenstvu, se sedanja nogometna sezona, tako kot druga leta, predstavlja v znamenju prekomernega trošenja». To skupno sporočilo so izdala športna združenja AICS, CSI, UISP in US ACLI. Sporočilo so izdali potem, ko so se razširile govorice, po katerih naj bi krajevne ustanove krile deficit profesionalnih športnih klubov. «Zgleda, da se noče profesionalni šport naslanjati na ekonomsko realnost države in da noče skriti svojih ogromnih stroškov in izločitv na mentaliteto, ki jo je ustvaril ne samo pri nogometu, pač pa tudi pri drugih profesionalnih panogah. Zaradi tega je spet prišlo do pritiska na kra-

jevne ustanove, kljub ekonomskemu vijaku, da bi krile stroške profesionalnega športa. Tako, kljub vsem omejitvam, in krizi krajevnih ustanov, nekatere še vedno krijejo stroške profesionalnih in polprofesionalnih klubov in to posredno ali celo neposredno. Zadnja primerja iz Pescare (100 milijonov) in Frosinoneja (21 milijonov) sta le dva člena v dolgi verigi. To je trošenje javnega denarja, zaradi česar izostajajo večkrat tudi najosnovnejše družbene storitve.

Skupno poročilo nadaljuje, da bi morala nogometna društva, v kolikor so delniške družbe, sama kriti vse stroške in skrbeti za bilanco. Potrebno je zato, da se omeji športni spektakel, «rav zaradi svojega spektakularnega značaja in je tre-

SESTAVLJENE IZLOČILNE SKUPINE

Če ne bo prišlo do presenečenja, bi se morale uvrstiti v višje kolo naslednje reprezentance:

Člani: Italija, Bolgarija, Francija, Zah. Nemčija in Nizozemska.

Članice: v 5. kvalifikacijski skupini bo dokaj ogorčen bod med Zah. Nemčijo in Francijo. Nizozemska, Romunija in Italija ne bi smele naleteti na težko oviro, med Izraelom in Belgijo pa bo spopad precej izenačen.

Mladinci: Francija, Vzh. Nemčija, Romunija in Izrael ter Jugoslavija bi morali najti mesto med dvanajstimi najboljšimi šesterkami v Evropi.

Mladinke: Francija, Vzh. Nemčija, Italija in Belgija bodo prav gotovo zmagale v svojih kvalifikacijskih skupinah. Jugoslovanke ne bodo pri Turčiji imele enakovrednih nasprotic. Nekoliko bolj nevarne pa bodo po vsej verjetnosti severne sosedice, Madžarke.

G. F.

Motociklista Bonera in Lansvuri, ki na raznih velikih tekmovaljih ne moreta priti do izraza, saj se morata pokoravati svojima kapetanoma, novemu svetovnemu prvaku P. Readu, oziroma G. Agostiniju

KOŠARKA

BLAZNE VSOTE NA «BORZI»

Govor je samo o Američanih Kaj pa italijanski naraščaj?

Cerioni k Brini za 150 milijonov - Trener Peterson «ameriški vohun» - Podkupovanje staršev že za mladoletnike

Preureditev letošnjega italijanskega košarkarskega prvenstva je privedla do tega, česar so se pristni ljubitelji te panoge bali. Košarkarska zveza je tudi tokrat neumestno postopala in poskrbela, da je košarka postala kot nogomet: to se pravi totalen profesionalizem. Te dni smo bili priča pravemu škandalu pri nakupovanju in prodajanju košarkarjev.

Masini, bivši kapetan italijanske reprezentance in član Simmenthala ter Innocentija kasneje, bo letos igral za Brina Rieti. Prodali so ga za 120 milijonov! Kaj pomeni danes Masini v moderni košarki, ko je že dal vse od sebe in je bil že pred dvema letoma tako zaradi hitrosti kot zaradi košarkarske mentalitete prestop? Kljub temu pa je Brina najela starega centra in investiral kar 120 milijonov. Čemu?

Cerioni 150 milijonov

Brina pa se ni zadovoljila z Masinjem. Kupila je še Maura Cerio-

nija (Innocenti) za izredno vsoto 150 milijonov. Kaže, da je postal Cerioni preveč bahav in da je zahteval od Innocentija pretrpane honorarje. Rubini ga je zato enostavno odsvolil.

Za mladega Cagnazza, ki danes ne pomeni skoraj nič v košarki, je Snaidero ponudil kar štiri igralce in milijone.

Forst je že nakupil kar pri starših več mladih košarkarjev (letniki 1960), kar je povzročilo velik škandal v košarkarskem ambientu.

Peterson, trener bolonjskega Simmenthala, je poleg trenerskega posla opravljal tudi «vohunsko službo» za ameriške profesionalne ekipe.

Mauro Cerioni je prestopil v vrste Brina za 150 milijonov

Peterson je namreč stalno obveščal ameriške klube o tem ali onem italijanskem igralcu. Kaže, da sta Meneghin in Haves prav po zaslugi iznajdljivega Petersona odpotovala v ZDA. To pa je predvsem razburlilo vodstvo Canona, ki je tako ostalo brez Američana Hawesa, ki je bil dve leti gonilna sila tega moštva.

Skoraj vsi trenerji so odpotovali v ZDA, da bi najeli čim močnejše ameriške centre. Govora je le o

Američanih, o ameriških profesionalcih.

Kam bo privedlo vse to?

Zakaj ne investirati ta kapital v naraščaj?

Pred odhodom v Portoriko nas je Novosel obiskal na redakciji Primorskega. Med drugim je pogovor stekel tudi o položaju italijanske košarke.

«Ne razumem, nam je povedal Novosel, zakaj italijanska društva investirajo ogromne kapitele za ameriške košarkarje, ko bi lahko ta kapital investirali za domači naraščaj. Če upoštevamo, da stanejo Američani italijanske košarke najmanj pol milijarde, je to za nas Jugoslovane skoraj nemogoče. S tako vsoto bi lahko ustanovili pravo košarkarsko šolo, kjer bi se nudilo vsem obetajočim igralcem možnost udobnega treniranja, študija. Trdno sem prepričan, da so danes Američani tako v Italiji kot v Jugoslaviji odveč. Košarka je v teh državah že tako popularna, da bi bilo navdušenje tudi brez Američanov nedotaknjeno.»

Ni pa pomislil, Novosel, da je italijanska košarka zabredla v tako smer, ki bi lahko bila usodna za nadaljnji razvoj te panoge v Italiji. Prve jalove rezultate take košarkarske politike smo lahko videli že pri nastopu italijanske reprezentance na raznih evropskih prvenstvih. Italija je danes nazadovala vsaj za eno mesto v evropski lestvici. Pred njo so: Jugoslavija, SZ in Španija.

Tudi uspešen nastop italijanske mladinske reprezentance na EP v Franciji je ostal deveta briga. Važno je sedaj, da bo ta ali oni Američan, po možnosti črnc z izrednim odzivom, očital ali pa poslabšal vrste klubov. Govori se o blaznih vsotah.

Čudno pa se sliši, da na olimpijskih igrah postanejo kar na mah vsi košarkarji - milijonarji navadni delavci, uradniki. Skratka, amaterji. Ali ni vse to smešno in žalostno?

BEOGRAD, 30. — Balkansko mladinsko košarkarsko prvenstvo bi moralo biti predvidoma v Atenah. Zaradi političnega položaja v Grčiji pa so tudi to tekmovalje odpovedali. Organizatorji so zato zaprosili jugoslovansko košarkarsko zvezo, da bi bilo to prvenstvo v Jugoslaviji.

HOKEJ NA KOTALKAH

SP V LIZBONI

Portugalska svetovni prvak

LIZBONA, 30. — Portugalska je že enajstič osvojila naslov svetovnega prvaka v hokeju na kotalkah. Portugalski hokejisti so tako potrdili predvidevanja in so na domačih tleh osvojili še en naslov svetovnega prvaka v tej disciplini, kjer so že več let premočni. Italija se je uvrstila na šesto mesto.

Izidi zadnjega kola:
Nizozemska — Belgija 6:3, Švica — ZDA 3:2, Brazilija — ZRN 8:5, Nizozemska — Francija 7:2, Argentina — Švica 4:3, Italija — ZDA 4:3, Portugalska — Španija 4:2.

Lestvica:
1. Portugalska 21
2. Španija 18
3. Argentina 17
4. ZRN 15, 5. Brazilija 14, 6. Italija 12, 7. Francija 9, 8. Nizozemska 8, 9. ZDA 7, 10. Švica 6, 11. Belgija 4, 12. Avstralija 1.

TENIS

Romuni v formi Gardini zaskrbljen

MESTRE, 30. — Na igrišču «Tennis Club Mestres» pridno trenirajo teniški igralci Italije in Romunije, ki se bodo od petka do nedelje borili v polfinalnem srečanju za Davisov pokal.

Panatta, Bertolucci in Barazzutti, ki bodo zastopali italijanske barve v tem težkem srečanju, so jutraj v glavnem trenirali atletsko pripravo, medtem, ko so v popoldanskem urah odigrali nekaj tekem v ostrem ritmu. Pri tem se je laže poskušoval Barazzutti, ki je nerodno odbil žogico, tako da mu je priletela naravnost v oko. Barazzutti je takoj priskočil na pomoč zdravnik. Kaže, da se bo italijanski reprezentant že jutri opomogel.

Trenirali so tudi Romuni. Nastale, Novici in Tiriac in s kratkem treningu pokazali dobro formo. kar se v večji meri vzemirja kapetana italijanske reprezentance Fausta Gardinja, ki je včeraj dopotoval v Mestre.

KOLESTARSTVO

MARTINSICURO, 30. — Jutri bo na sporedu deveta kolestarska kronštafeta, veljavna za VN Evrope. Proga bo razdeljena na tri dele, tako da bo moral vsak kolestar prijavljenih ekip prevoziti en del proge. Na dirki bodo tekmovali vsi najboljši italijanski kolestarji od Glomondija do Battaglina in Boave. Ne bo pa nastopil belgijski as Eddy Merckx zaradi prepovedi nastopanja s strani belgijske kolestarske zveze. Zaradi tega bo kronštafeta še bolj napeta in privlačna.

Emil Frelih:

V TAJGI SIBIRSKIH BREZ

12.

POTOPIS

Ta skupina je druga najmočnejša po številu akademikov, katerih dela slove po svetu kot najvišji znanstveni dosežki. V Akademgorodoku deluje dvaindvajset institutov za sibirsko področje, med njimi največji sovjetski nuklearni inštitut. Naj jih nekaj imenujemo, da si vsaj v mislih predočimo kakšno pomembno vlogo opravljajo v blaginjo človeštva in sicer odmaknjenem, vendar prepletem samotnem kraju.

Hidroinamnični inštitut raziskuje vsa področja, kjer se nahaja voda, proučuje njene lastnosti in pomen uporabe, kadar je zamrzjena. Temperatura vode v Sibiriji je vedno pod ničlo, uporabljati pa jo morajo tudi pri velikih gradnjah bodisi elektrarn, tunelov, prekopov, in podobno, kadar je zamrzjena.

Problemu gospodarstva, ki je ena najpomembnejših panog velike države, se posveča ekonomski inštitut z največjo prednostjo, saj področja v Sibiriji niso še dovolj raziskana; kar je raziskano pa zaradi pomanjkanja delovne sile se ni dovolj izkoriščeno.

Inštitut za organsko kemijo in genetiko služi izključno preučevanju flore in favne v Sibiriji, njihovi tvorbi, koristnosti, uporabi, izkoriščanju gozdov in živali ter njihovih zaščit pred iztreljenjem. Inštitut za teoretično in uporabno mehaniko posega v srž sibirskega rudninskega bogastva. Odkriva, proučuje in izkorišča premogovnike, rudnike, nafto, zemeljski plin, geizirje in toplotne vulkanske vre.

Inštitut za nuklearno fiziko študira uporabo atomske energije, preizkušajo radijske izotope za vse arheološke in biološke potrebe, za pomoč v rudarstvu in v poljedelstvu. Tu so še inštituti za biologijo in medicino, za abstraktno matematiko, za filologijo in filozofijo...

Predalci bi nas zavedli, če bi vse našli. Inštituti so individualno deljeni po področjih raziskovanja. Tesno pa so povezani pri reševanju problemov in pri praktičnih izvajanjih zlasti v gospodarstvu in industriji. Seveda pa niso končni izsledki koristni samo za sibirsko področje, ampak se z njimi okoriščajemo v vsej državi. Sploh je značilnost sibirskega raziskovalnega središča v tem, da svoja odkritja uporablja tudi v praksi, ne pa samo teoretično. Tako so nedaleč od centra skonstruirali tudi prvo sovjetsko raketo.

Motiv iz Akademgorodoka

V Domu znanstvenikov, arhitektonsko hipermoderni stavbi, je lubeznivi profesor inštituta za ekonomijo Vladimir Potapović v nam namenjenem predavanju nazorno nakazal mnogo zanimivosti z njihovega področja. Ni se hvalil z doseženimi rezultati, ki so vrhunski tudi v svetovnem merilu, ampak nam je razložil naloge in z njimi težave, ki jih še čakajo. Med drugim nam je predložil kompleksnost raziskovalnega dela, katerega ne bi mogli tako zanesljivo in hitro reševati, če ne bi bilo računalniškega centra, ki je, kot je hudomušno namignil, napolnjen z vsemi nitmi možganov. Sibirskim skrivnostim priti do konca je mogoče samo s povezavo znanstvenega raziskovanja in računalnika. Ob človeku mora torej biti pomočnik avtomat. Tem bolj, ker je pre malo ljudi, ki bi bili pripravljeni delati v hudih razmerah na težkem terenu, kljub boljšemu zasluku in udobnejšim možnostim bivanja v stanovanjih. Naj pomislimo le na podnebje, kjer so zime dolge in ostre, kratka poletja pa vroča in suha, kjer so na širnih močvarah nadležni komarji neizbežno sovražniki. Moderna znanost sicer zboljšuje življenjske pogoje v tajgi in tundrah. V mnogih krajih so uničili komarje, elektrarnam omogočili, da jim gladina vode ne zamrzne, da sibirske domove v odročnih naseljih ogreva topla voda in podobno.

Mnogo je bilo že storjenega, vendar čaka delovnih rok še tri četrtine neizkoriščenega sibirskega pragozda, osem odstotkov prvotnega premoga v odprtem kopu sedensto kilometrov vzdolj proge čezsibirske železnice, kar pomeni milijarde ton najcenejšega premoga na svetu. Naravnost fantastično je odkritje, da je vsa Sibirija ogromno nahajališče nafte, da o zemlji desetih milijonov kvadratnih kilometrov tako rekoč olava na podzemljskem jezeru nafte. Razen tega so pod zemljo skoraj neizčrpana nahajališča plina. V posameznih krajih so močvirni rudniki železa, zlata in drugih rud. Velika so nahajališča diamantov. Neizčrpano je vodno bogastvo, kar omogoča največjo proizvodnjo elektroenergije na svetu. Vse to pospešuje

obratovanje vrste industrije. Sibirija pa je bogata tudi s čisto vodo. Samo Bajkalsko jezero je največji rezervoar čiste vode na svetu.

Ob vsem mogočnem naravnem bogastvu pa živi na tem zemeljskem kompleksu komaj dvajset milijonov ljudi. Zato morajo človeške roke nadomestiti stroji - avtomati. Sibirski znanstveni center si prizadeva zlasti po novih iznajdbah

ZAKLJUČENA PREISKAVA O POKOLU PRED MILANSKO KVESTURO

Bertolijeva bomba namenjena vladnemu predsedniku Rumorju

Samozvani anarhist je sam priznal, da je nameraval ubiti ministrskega predsednika - Dr. Lombardi bo nadaljeval preiskavo, da odkrije mandatorje

MILAN, 30. — Gianfranco Bertoli, samozvani beneški anarhist, ki je 17. maja lani vrgeł bombo pred milansko kvesturo v UL. Fatebenefratelli, je nameraval ubiti predsednika vlade Rumorja, ki je prisostvoval odkritju spomenika komisarju Luigi Calabresiju. Ugotovitev izhaja iz obtožnice, ki jo je po enoletni preiskavi sestavil milanski preiskovalni sodnik dr. Lombardi.

Bertoli naj bi sam prostovoljno priznal svoj napad. Dodal naj bi tudi, da je spregledal avto ministrskega predstavnika, ko je kolona vozil zapustila kvesturo in zato je v jezi vrgeł bombo na množico, ki je čakala pred kvesturo.

S formalno obtožbo Gianfranca Bertolija zaradi pokola, vtihtapljenja in nedovoljene posesti peklenškega stroja ter posesti ponarejenih dokumentov se je po štirinajstih mesecih in pol zaključila prva faza preiskave o enem najbolj krvoločnih dogodkov strategije napetosti v Italiji. Bombna eksplozija, ki jo je povzročil Bertoli, je ubila štiri ljudi in jih ranila 46. Preiskovalni sodnik je danes vložil obtožnico proti Bertoliju, pridržal pa si je pravico, da nadaljuje preiskavo, da odkrije istovetnost tistih, ki so Bertoliju naročili atentat.

Dokument dr. Lombardija, ki obsega 41 tipkanih strani, se začne s kratko obnovno krvoločnega atentata. Sodnik ugotavlja, da je po mnenju preiskovalcev obtožba nedovoljene posesti peklenškega stroja sama po sebi umevna in da je ni treba na dolgo utemeljevati sprčo dejstva, da je vrgeł bombo, Dr. Lombardi pa ugotavlja nadalje, da je le malo verjetna obtožbenca trditve, da je prinesel bombo s seboj iz Izraela. Po mnenju preiskovalcev je samozvani anarhist najbolj verjetno kupil ali dobil bombo v Marsellu, čeprav ni mogče izključiti domneve, da so mu jo mandatorji izročili v Italijo, to pa zaradi tega, ker je Bertoli dobro poznal tihotapce in prekupčevalce orožja iz Veneta, saj se je tudi sam dolgo vrsto let ukvarjal s tem poslom.

Dr. Lombardi poudarja tudi, da je v okviru preiskave odkril obstoj velike mreže prekupčevalcev orožja, za katero se je pred smrtjo zanimal milanski komisar Calabresi. Po sodnikovem mnenju pa ni nobene dokaza, da bi bil Bertoli neposredno povezan z omenjeno mrežo, čeprav je sam tihotapil in prekupčeval z orožjem pred begom v Izrael. Sodnik poudarja, da se je za Bertolija zanimal pokojni komisar Calabresi, toda le v zvezi z govoricami, da so milanski anarhisti pripravljali beg terorista v Švico.

Milanski preiskovalni sodnik nato obravnava Bertolijeve premike od dne 8. maja 1973, ko se je v Haifi vkrcal na ladjo za Marselle. Samozvani anarhist je po prihodu v Milan skušal navezati stike s tamkajšnjimi anarhističnimi krogi, a ko mu je napel sploštel, se je zatekel k nekdanjemu prijatelju Rodolfo Mersiju, sindikalistu fašističnega sindikata CISNAL. Dr. Lombardi poudarja, da je Bertolijevo pričevanje o času, ki ga je preživel v Milanu pred atentatom, zelo pomanjkljivo in protislovno. Sročeno dejstvo, da so tega zanj zeli na kraju tatata in da je tudi sam priznal odgovornost pri pokolu, je po mnenju preiskovalnega sodnika Bertolijevo molčestvo le poskus, da bi prikril mandatorje.

Zadnji del obsežnega dokumenta je posvečen povezavi med samozvanim anarhistom in še neidentificirano prevratniško organizacijo. Po mnenju preiskovalcev je ta po neznani gotova, doslej pa se niso mogli odkriti dokazov, ki bi podkrepili njihove domneve. Dr. Lombardi v tej zvezi tudi poudarja, da je Bertoli človek nestanovitnega in šibkega značaja, na katerega je kaj lahko vplivati in ga pripraviti k zločinskemu dejanju.

Prav zaradi tega je dr. Lombardi sklenil, da nadaljuje preiskavo proti neznancem kot mandatorjem okrutnega zločina. V tej zvezi preiskovalni sodnik poudarja, da čeprav trdnih dokazov ni, obstajajo pa stvarne indicije o dejstvu, da je bil Bertoli orodje v rokah neznanih prevratnikov. To dokazuje dejstvo, da je dobival navodila po radiu in tudi dejstvo, da naj bi bil 17. maja zjutraj z njem v Ulici Fatebenefratelli človek, ki je bil zadolžen, da mu po atentatu da plačilo za opravljeno delo. Prav zaradi tega je po mnenju dr. Lombardija njegova dolžnost na-

daljevati preiskavo in odkriti morebitne mandatorje.

V katerih krogih morajo preiskovalci iskati je povsem jasno iz razpleta preiskave o »črni mreži« v Bresci in o delovanju Vetronice v Padovi. Dokazano je bilo, da je bil samozvani anarhist v stiku z obema organizacijama. Tudi ko je bil v Izraelu in se je tamkajšnjim prijateljem izdajal za preganjanega anarhista, je bil Bertoli vedno v stiku z maršeskim fašisti in predstavniki črne internacionale, ki imajo svoje oporišče v velikem francoskem pristanišču. S temi krogi, kot izhaja iz preiskave dr. Tamburina, so bili v stiku bodisi pripadniki Vetronice kot Fumagallijeve MAR.

RIM, 30. — 145 študentov realne gimnazije v Aversu, kjer so neznanci uničili zapiskne zrelostnih izpitov, bodo morali ponoviti izpit pred isto komisijo, ki jih je že izprašala pred časom. Odločitev v tem smislu je sprejel minister za javno šolstvo Malfatti, ker tako določajo pravila, ki jih je treba pri državnih izpitih upoštevati.

NA POBUDO VEČINE OPOZICIJSKIH STRANK

USTANOVljen V ŠPANiji ENOTEN »DEMOKRATIČNI ODBOR«

Sporočilo o ustanovitvi v Parizu in v doslej še neznanem španskem mestu - Program odbora v primeru prevzema oblasti

PARIZ, 30. — V Madridu je bil ustanovljen ilegalni »demokratski odbor«. Ustanovitelji, ki pripadajo španskim opozicijskim silam, nameravajo »uskladiti, pospeševati in nuditi potrebna jamstva za razvoj gibanja, ki bi utegnili pripeljati do obnove politične demokracije v Španiji«.

Vest sta sporočila danes v Parizu dva voditelja odbora, in sicer sekretar KPS Santiago Carrillo ter leader gibanja za ustanovitev v Španiji Rafael Calvo Serer. Oba živita že več let v izgnanstvu v Franciji. Istočasno s sporočilom v Parizu je bilo izdano tudi sporočilo v Španiji, in sicer na tiskovni konferenci v nekem španskem mestu, čigar ime pa še ni znano.

»Demokratski odbor, čigar seznam bo objavljen takoj ko bodo razmere za to primerne, oziroma bodo to zahtevali, bo prenehal obstajati tisti dan, ko bo obnovljena v Španiji zakonita politična oblast, ki bo izšla iz splošnih volitev«.

Predvsem nekaj besed o strankah in gibanjih, ki so sodelovali pri ustanovitvi »demokratskega odbora«, se pravi skupnega političnega telesa vseh opozicijskih strank v Španiji in ki je pravzaprav politično telo, ki bo prevzelo oblast potem ko bo politična kriza dosegla v tej deželi svoj višek.

Na tiskovni konferenci v Parizu sta govorila, kot smo dejali, Carrillo in Rafael Calvo Serer. Carrillo je znan, manj znana pa je osebnost

Francisco Franco prihaja iz bolnišnice

ter je tudi na tiskovni konferenci potrdil svojo privrženost monarhiji. Izključil pa je vsekar »črniško demokracijo« s Juanom Carlosom. Pri tem je poudaril, da bo o bodoci ustavni obliki države moral odločiti španski narod. V kolikor je znano, so v odbor pristopili tudi karlisti, medtem ko ni bil navezan noben stik z barcelonskim grofom, to je z očetom Juana Carlosa.

»Predstavniki demokratskega odbora so izjavili, da bodo sprožili akcijo za demokratizacijo Španije kljub sedanjim diktaturi ter bodo delovali morebiti tudi ob rodu prehodnega režima, ki bi sledil Francovi diktaturi. Pobudniki pa bodo skušali, da bi obnovitev demokratskih pravic v Španiji bila izvojevana po mirni poti in brez nevarnosti za nacionalno skupnost. V ta namen je odbor pripravljen sodelovati z vsemi »resničnimi demokrati«. Izključuje pa dialog s terorističnimi revolucionarnimi gibanji kot so »Internacionalistične skupine revolucionarne akcije« (gibanje, ki je verjetno izvedlo zadnje atentate v Franciji) kot »Revolucionarna fronta patriotske akcije«.

V »demokratskem odboru« so torej politične sile, ki gredo od desnice, vateristi monarhiste, do demokristjanov, komunistov, ljudske socialistične stranke ter do sindikalistov.

Program »demokratskega odbora«, kot ga je orisal Rafael Calvo Serer, je naslednji: ustanovitev začasne vlade, ki naj bi zamenjala sedanjo frankistično vladno, z namenom, da povrne Špancem vse svobodi skupaj s pravicami in demokratskimi dolžnostmi; totalna amnestija za obsejne politične zločine; takojšnja osvoboditev oseb, ki so priprle zaradi političnih ali sindikalnih razlogov; priznanje vseh političnih strank brez izjeme; sindikalne svobode; pravica do stavke in do manifestacij; svoboda tiska, mišljenja ter objektivnega poročanja informacijskih virov pod državno kontrolo s posebnim ozirom na televizijo; neodvisnost in jurisdikcijska enotnost sodniške funkcije; politična nevtralnost oboroženih sil, ki naj bi skrbela izključno za zunanjo obrambo; priznanje v okviru španske države enotne politične osebnosti katalanskega, baskovskega in galicijskega naroda ter vseh deželnih skupnosti, ki bi to želele izvajati po demokratski poti, ločitev države od cerkve; sklicanje volitev v roku 16 mesecev po obnovitvi demokratskih pravic z namenom, da se sklepa o državni ustavi ureditvi, integraciji Španije v evropsko skupnost; spoštovanje mednarodnih sporazumov in priznanje načela mirolnega mednarodnega sožitja.

Medtem sporočajo, da je generalisim Franco danes zapustil bolnišnico ter se vrnil v svojo rezidenčno palačo »Pardo«. Spremljali so ga številni zdravniki, na vseh bližnjih strelah pa so bili policijski ostrostranci. Nekateri očividci trkijo, da se je Francu roka v kateri je držal klobuk precej tresla.

Franco bo ostal v Madridu še teden dni, potem pa bo odšel na zdravljenje v Galicijo.

Štiri smrtne obsodbe v Čilu

SANTIAGO DE CHILE, 30. — Vojaško sodišče čilskega letalstva je

danes potrdilo vesti o smrtnih obsojah štirih oseb, za katere se je govorilo že nekaj časa. Gre za enega civilista ter tri vojaške osebnosti. Sodišče se je sestalo že 22. aprila, da bi sodilo 65 obtožencem, katere so dolžili prevratniškega delovanja za časa zakonite vlade pokojnega predsednika Allendeja. Uradno sporočilo o smrtnih obsodbah je bilo objavljeno šele danes.

Sodišče je obsodilo na smrt bivšega direktorja čilske narodne banke za časa Allendeja Carlosa Laza. Ostali trije obsojeni na smrt so vojaški: major Ernesto Galaz, narednik Costanzo Merino in kapetan Raul Vergara.

Vojaški tožilec je na obravnavi zahteval šest smrtnih obsod. Od teh zahtev je sodišče sprejelo tri, toda Laza je obsodilo na smrt, čeprav tožilec ni zahteval.

Smrtne obsodbe so povzročile v Čilu in sploh v demokratskih krogih vsega sveta veliko razburjenje ter splošne proteste.

Obsojenci lahko vložijo priziv, a o njihovi usodi bo odločal gen. Pinochet.

TRAPANI, 30. — Alžirska izvidniška ladja je zaplenila italijanski ribiški čoln »Papa Giovanni XXIII.«, ki je ribaril v alžirskih ozemskih vodah. Italijanski čoln je trenutno v pristanišču Bona, kjer bo ostal po vse verjetnosti, dokler ne bo kapitan plačal globo.

NUORO, 30. — Trije banditi so snoči okrog polnoči ubili s petimi strelji iz samokesa 59-letnega rejca Pietra Murgio, ki je ostro reagiral, ko so ga hoteli ubiti. Umoru sta bila priča Murgiova nečaka, ki sta obvestila policijo o krvoločnem napadu.

Murgia premožen rejec iz Macomera, kakih 30 km od Nuora, se je snoči odpravil na svoje posestvo, ki je 4 km iz vasi, da bi čuval živino. S seboj je vzel nečaka, da bi mu delala družbo v dolgih nočnih urah. Komaj je ustavl avto pred hišo, so ga obstopili trije banditi, ki so mu s orožjem v roki ukazali, naj jim sledi.

Murgia, čeprav premožen, ni bil tako bogat, da bi lahko pričakoval poskus ubitve. Srdito se je zagnal proti neznancem, ki so mu skušali vžeti to, kar si je pridobil z leti trdega dela. Njegova bliskovita reakcija je prestrašila bandite. Eden je izvel samokres in sprožil proti rejcu pet strelcov. Banditi so takoj nato izginili v goščavo.

Prestrašena fantma, ki sta bila priča krvoločnemu napadu, sta stekla v vas po pomoč. Med potjo sta srečala nekega sorodnika in ga obvestila o napadu. Takoj nato so na kraj zločina poklicali karabinjerje in policijo. Agenti so s pomočjo policijskih psov preiskali področje okrog Murgiove kmetije, a banditi so izginili, kot da bi se vdrl v zemljo.

NA POVABILO LEONIDA BREŽNJEVA

JASER ARAFAT PRISPEL V MOSKVO

Pred pražom uradno priznanje Organizacije za osvoboditev Palestine? - Spopadi v Bejrutu

BEJRUT, 30. — Palestinska časopisna agencija »Wafa« je sporočila, da je Jaser Arafat, predsednik izvršnega odbora organizacije za osvoboditev Palestine, prispeł danes v Moskvo na uradni obisk, in sicer na povabilo Leonida Brežnjeva v imenu partije in sovjetske vlade.

Predsednika Organizacije za osvoboditev Palestine spremlja delegacija, ki šteje med drugim šefa političnega departmaja Abu Lotfa, načelnika vojaškega departmaja Zuhaira Mohsena, glasnika organizacije Abdela Mohsena Abu Mayzera, predstavnik samostojne palestinske organizacije Hawatmeha ter predstavnik ljudske fronte za osvoboditev Palestine, Habaša.

Potovanje Jasera Arafata v Sovjetsko zvezo z zelo močno delegacijo, ki predstavlja več ali manj vsestrujske palestinskih političnih organizacij, je v tem trenutku zelo pomembno. Predvsem je treba upoštevati, da so palestinske organizacije (ki jih je 14 po številu), našle v zadnjem času skupen imenovalce ter so se v določeni meri zedinile na kairskem kongresu. Ta kongres je

priznal Jasera Arafata kot najpomembnejšega predstavnika Palestine.

Dejstvo, da je ta organizacija prejela od Sovjetske zveze in osebo od Leonida Brežnjeva povabilo, da gre v Moskvo, da slutiti, da je Sovjetska zveza na tem, da prizna to organizacijo za uradnega predstavnika palestinskega ljudstva, to je naroda, ki je ostal brez zemlje in ki se mora danes boriti, bodisi znotraj izraelske države, ali pa v tujini, za svoj obstoj.

Tako priznanje palestinskega gibanja bi imelo svoje določene posledice na mednarodni ravni. Ne gre pozabiti, da se v resoluciji OZN

priznava Jaser Arafat kot najpomembnejšega predstavnika Palestine.

Da bi protestirala proti rimskim sodnikom, ki niso izpustili na časovno svobodo njenega soproga Petra Dimitričeviča, je ciganka pustila na sodišču svoji mali hčerki, stari dve leti oziroma štiri mesece.

Zenska se je večeraj zglasila v sodni palači, da bi poizvedela, kako je z časovno svobodo njene moža, obtoženega večkratne tatvine z obremenilnimi okoliščinami. Ko je zvedela, da bo moral možki še sedeti za rešetko, je pustila deteti pred tajništvo kazenskega sodišča in izginila.

Dekletci je vzela v varstvo članica zvezne policije, ki bo skrbela zanj, dokler ne bodo našli matere.

PREPOSVETNI PATER

Naruka pretorija iz mesta Cuernavaca so karabinjerji v Limbiate večeraj aretirali 58-letnega pateru Paulina Della Croce. Sodnik ga dolži, da je zbiral prispevke za zavode za mladoletnike, ki pa jih ni nikoli ustanovil.

Orožniki osekakor nadaljujejo preiskavo o ne ravno dušpastirskem delovanju fratra, ki se že leta ukvarja s sirotami in otroci jetnikov. V ta namen je formalno ustanovil vrsto zavodov, za katere je pobiral prispevke, ki pa niso šli v korist mladoletnikom. Della Croce je tudi ustanovil zavod »Marcellino Della Croce«, ki pa so ga pred petimi leti zaprli na ukaz milanskega prefekta zaradi velikih funkcionalnih pomanjkljivosti.

govori o Palestincih, kot o beguncih, medtem ko Palestinci sami zahtevajo priznanje svoje samostojne politične osebnosti.

Pod kakimi pogoji bo Sovjetska zveza priznala palestinsko gibanje, tako pomembno uradno vlogo? O tem se še ne ve ničesar. Lahko pa Omenja, da Moskva zahteva od Palestincev predvsem določeno zmernost, saj ne odobrava terorističnih akcij, kot so bile ubitve itd.

Take akcije je čenapis »Izrael« prav v zadnjem času precej hudo kritiziral. Sovjeti zahtevajo nadalje, naj Palestinci posvetijo sedaj največjo pozornost taktičnim vršanjem, se pravi naj združijo svoje osvobodilno poslanstvo s socialnimi in revolucionarnimi procesi tako na področju nad izraelsko okupacijo, kakor na drugih, kjer njihovi soнародnjaki živijo v begunstvu.

Sovjetska zveza je v zadnjem času nekoliko izgubila na svojem vplivu med Arabci Bliznjega vzhoda. Ne da se pa trdi, da ne bi bila njena zadnja beseda izredno pomembna. In prav to je morda pomen Arafatovega obiska v Moskvi.

Desničarski krogi v arabskem svetu pa izkoriščajo sedanje stanje napetosti v svoje strankarske namene. Tako prihaja na dan nestrpnost desničarskih krogov »Libanonskih falangistov« do arabskih beguncev. Po sobotnih spopadih je prišlo v bližini Bejruta tudi večeraj in danes do streljanja in spopadov med oboroženimi enotami beguncev in enotami desničarske »Katabe«. Po zadnjih vesteh sta, kot je sporočilo »Ljudska fronta za osvoboditev Palestine« — vrhovno poveljstvo, izgubila življenje dva njena člana, nekaj drugih pa je bilo ranjenih. Ne-ki mimogodi je bil ubit po nesreči. V sinočnjih spopadih je bilo ranjenih več gverilcev. Libanonski premier Takiedin Solh, ki bi moral odpotovati v Libijo, je zaradi tega spopada ostal doma.

Kazno je, da so začele nastajati težave s palestinskimi osvobodilnimi gibanjem prav zaradi teh političnih premikov na Bliznjem vzhodu: sporazum med Egiptom in Jordanijo, zahteva Jordanije po odmiku čet ter njeno zavračanje navzočnosti na ženevski konferenci, če bi do tega odmika ne prišlo itd.

Zato ni nič čudnega, če se vse to dogaja prav v trenutku Arafatovega obiska v Moskvi.

Iz New Yorka pa sporočajo, da je tam v teku mirična dejavnost, ki se bo v prihodnjem mesecu odvijala vsaj na ameriskem znanjem ministrstvu, v znaku diplomatske dejavnosti za rešitev krize na Bliznjem vzhodu.

NEZAVIDLJIV POLOŽAJ TALCEV V KAZNILNICI V HUNTSVILLU

ŽE SEDMI DAN V ROKAH TREH NEVARNIH BANDITOV

Zaradi velike živčne napetosti je talko zadeja kap - Carrasco vstaja: Orožje, oklepne jopiče in arto v zameno za talce

HUNTSVILLE, 30. — Fred Gomez Carrasco in njegova pajdaša se vedno vztrajajo v brezupnem poskusu izsiljevanja teksaskih oblasti. Banditi so že šest dni zavarikadirani v kaznili v Huntsvillu s 13 talci. Snoči je napetost v jetnišnici dosegla višek: eden od talcev, kateremu so popustili živci, se je v poskusu bega dobesedno vrgeł v steklena vrata in jih prebil. Pri tem se je tako hudo ranil, da so ga morali nemudoma prepeljati v bolnišnico. Carrasco o prav bi lahko streljal na ubežnika, ni reagiral in je dovolil bolničarjem, da so odnesli ranjenca.

Nekaj ur pozneje drugi nepredviden razplet: ena od knjižnicark se je onesvestila, zadeta od srčne kapi. Talci so takoj prikočili na pomoč, na dlan pa je bilo, da se ženska ne bo rešila brez ustreznih zdravniške nege. Carrasco je spet popustil. Dovolil je talcem, da so odnesli žensko do vrat kaznilične, kjer sta čakala nanjo razorožena paznika.

Po mnenju policije sta dogodka zdeli pomembna in kažeta, da Carrasco in njegova pajdaša ne nameravata postopati svojega položaja z nerazodnim streljanjem proti talcem. Prav zaradi tega upajo, da jim bo uspelo prepričati upornike, naj se vda.

Ravnatelj kaznilične Ron Taylor je v pogovoru s časnikarji poudaril, da so oblasti že dvakrat ponudile Carrasco možnost predaje, a bandit je vsakokrat zavrnil ponudbo. Med pogajanja za osvoboditev ženske, ki jo je zadel kap, je bandit večkrat poudaril, da ne odstopa od svojih zahtev: orožje, oklepni jopiči in avto za beg.

»Štopili smo na pot brez povratka«, je dejal Taylor časnikarju, ki ga je sprejel, kaj bodo ukrenile oblasti. »Sklenili smo, je poudaril, da ne bomo podležili izsiljevanju, po drugi strani pa ne moremo uporabiti sile, da ne bi spravili v nevarnost talcev. Upamo le, da se bo Carrasco prejel ali slej vdal in osvobodil talce«.

Šele danes se je tudi izvedelo, koliko talcev so zajeli uporniki. V začetku so oblasti mislile, da so banditi vzeli za talce sedem žensk, dva uradnika, kaplana in paznika. Danes pa so odkrili, da so med talci tudi štiri jetniki.

Predvidevanja, kako se bo zaključil poskus izsiljevanja, so praktično nemogoča. Skoraj brezupni beg talca, ki se je pognal skozi steklena vrata, in kap, ki je zadel knjižničarko, pa pričata kako velika je na-

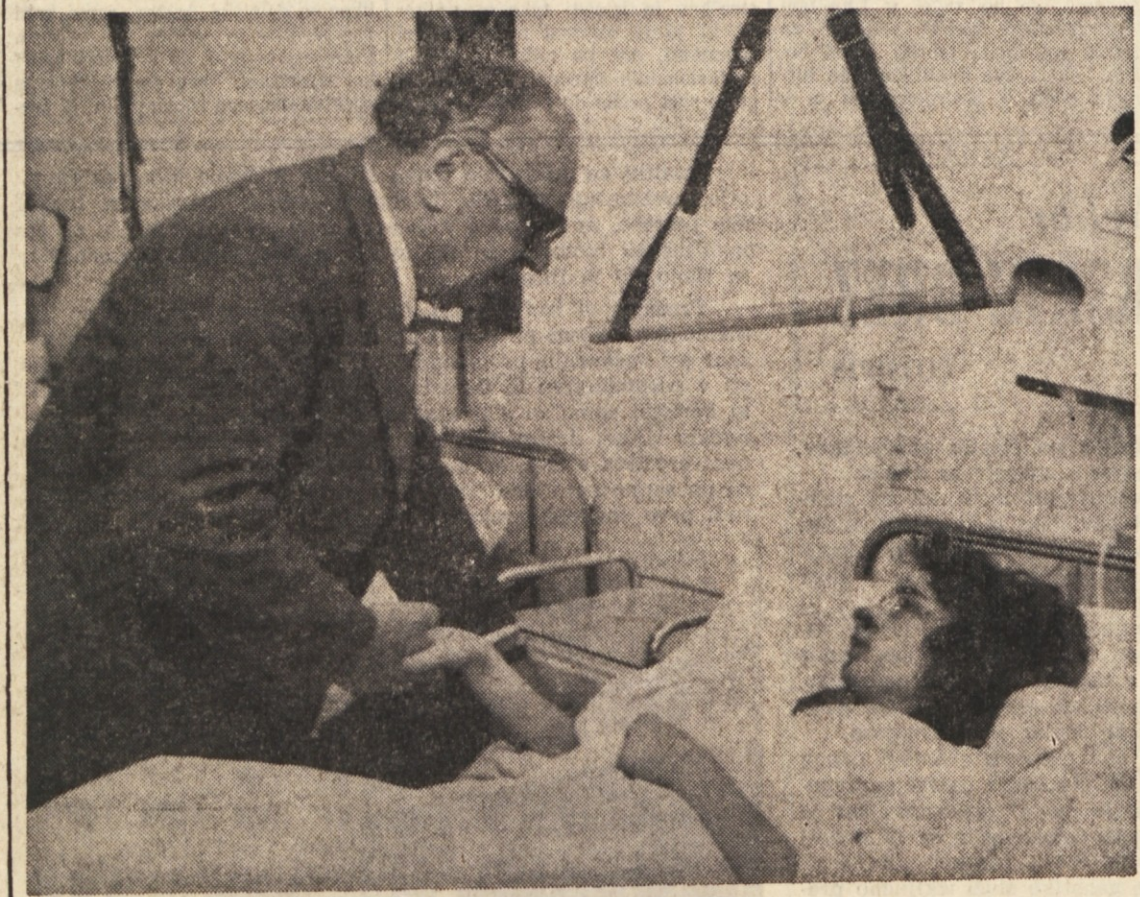
petost v kaznilični. Edino upanje je, da bodo Carrasco in pajdaša, iznučeni od neprestanih pogajanj in nadzorstva nad talci slednjič popustili in se vдали.

Zmeda v vseh francoskih zaporih

PARIZ, 30. — Položaj v francoskih kazniličnih je čedalje bolj zmeden. Upor se je razširil na vse jetnišnice v državi in ponekod so začeli stavkati tudi pazniki, ki zahtevajo boljše delovne pogoje. Jutri bo o vprašanju kaznilične razpravljalna vlada, ki bo predvidoma pripravila osnutek reforme kazniliškega sistema. Najpomembnejša novost zadeva omejitve pretevenega zapora na največ šest mesecev. Zvišali naj bi nadalje plačila zapornikom, zboljšali življenjske pogoje v zaporih ter sprejeli konkretne ukrepe za prevzgojo jetnikov.

DŽAKARTA, 30. — V zadnjih dveh letih so tigrji umorili 35 vaščanov v pokrajini Palembang na otoku Sumatra. Policija in profesionalni lovci so organizirali več lovskih pohodov, ki pa niso obrodili nobenega sadu.

Tragedija pri Kitzlochklammu

Salzburg, 30. — Kot smo že poročali, se je blizu avstrijskega mesteca Zell am See zgodila huda nesreča, ki je zahtevala življenje petih deklic. Tri druge se pogrešajo.

Skupina šolarjev (od 12 do 15

let) je prišla iz ZRN, da bi obiskala salzburško okolico. Skupina deklic je odšla do soteske Kitzlochklamm. Ko je od zgoraj opazovala dročice vode gorskega hudournika, se je most nenadoma zrušil in vsi so strmoglavili 20 m globoko. Ve-

čini se je posrečilo, da so se rešili s plavanjem, za pet, oziroma verjetno 8 od njih, pa je hudournik postal mrzel grob. Na sliki: prizor iz bolnišnice, kjer se zdravi ena od ponesrečenk.